

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Jaarverslag 2016

Over de fotoserie:

In "Middelpunt van de aandacht", een van de afstudeerseries van Don Marco (1974), onderzoekt de fotograaf minimalisme en toont dagelijkse objecten gefotografeerd vanuit ongebruikelijke hoeken om abstracte beelden te creëren. Door de compositie en de keuze van achtergrond wordt het object geïsoleerd. De manier van belichten creëert een 3D effect en geeft het gevoel dat het object zweeft.

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
1. Visieontwikkeling	7
2. Bestuurlijke versterking	9
3. Kwaliteit	15
3.1 Kwaliteit van de rechtspraak	15
3.2 Kwaliteit van de dienstverlening	21
4. Realisatie Jaarplan 2016	25
4.1 Zaaksregistratiesysteem GEAR	25
4.2 Personeel en organisatie	26
4.3 ICT	27
4.4 Communicatie	27
5. De Personeelsraad	29
6. Financiën	33
6.1 Financiën	33
6.2 Kosten 2016 per kostensoort	34
6.3 Kosten per vestiging	39
6.4 Eigen vermogen	44
6.5 Gerechtskosten	45
6.6 Overige kosten	46
6.7 Beheerraad	47
7. Zaaksantallen	49
7.1 Rechtspraak in eerste aanleg	49
7.2 Doorlooptijden en werkvoorraden	54
7.3 Rechtspraak in hoger beroep	57

Voor een goed begrip moet de lezer zich realiseren dat in dit verslag met de vermelding van 'het Hof' de gehele organisatie wordt bedoeld, daaronder begrepen de vestigingen van de Gerechten in eerste aanleg.

vlnr: Hans Janssen (Nederland), Grace Maduro (Aruba), Kelvin Bloyden (Sint Maarten), Franklin Hanze (Curaçao). (Foto: Loic Bryan, Artisticdrive)

Voorwoord van de Beheerraad

Met veel genoegen bied ik u het verslag over het jaar 2016 aan.

In oktober 2015 bestond het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna Hof) vijf jaar. In die periode heeft tevens de evaluatie van de Rijkswetten plaatsgevonden. Dat was een goed moment om, in 2016, samen met het bestuur van het Gemeenschappelijk Hof terug te kijken naar de voorliggende periode, en tevens vooruit te kijken naar de komende jaren.

De Beheerraad heeft individueel en samen met het bestuur een aantal strategische sessies gehouden om de visie van het Hof, en de richting van ontwikkeling voor de komende jaren te bepalen. Daarbij is niet alleen gekeken naar het Hof zelf, maar zijn ook externe ontwikkelingen gezien.

In de visie is een aantal kernwaarden geformuleerd. Het Hof moet vanzelfsprekend integer en onpartijdig zijn, maar ook meer toegankelijk en met oog voor de samenleving. We willen ons blijvend professionaliseren in een zorgvuldige-, tijdige en goed gemotiveerde rechtspraak, maar ook met nieuwe systemen en instrumenten om efficiënter te werken en de productie te realiseren. Tot slot vinden we het belangrijk dat de Caribisering binnen het Hof verder wordt doorgevoerd.

De samenstelling van de Beheerraad is in 2016 gewijzigd. De heer Hans Janssen is namens Nederland en recent (2017) is de heer Franklin Hanze namens Curaçao benoemd. De termijn van mevrouw Grace Maduro namens Aruba en de heer Kelvin Bloyden namens Sint Maarten zijn in 2016 voor 5 jaar verlengd.

Wij zijn verheugd om het jaarverslag en de jaarrekening 2016 aan te kunnen bieden binnen de daarvoor gestelde termijn en voorzien van een goedkeurende verklaring. Voorts kunnen we melden dat de jaarrekening 2016 afsluit met een positief resultaat.

Wij willen de Ministers van Justitie van de Landen, de betrokken ambtenaren en het bestuur en medewerkers van het Gemeenschappelijk Hof hartelijk bedanken voor hun inzet en plezierige samenwerking in het afgelopen jaar.

Namens de Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Hans Janssen,
Voorzitter Beheerraad

Inleiding

In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar en een blik geworpen op de nabije toekomst. Het thema van dit jaarverslag is "Visie". In 2016 heeft het Hof namelijk het visietraject afgerond met als resultaat de formulering van een missie en visie voor de komende vijf jaar. Dit alles tegen de achtergrond van kostenbewust blijven werken aan efficiency en dienstverlening.

In de missie, het bestaansrecht van het Hof, wordt benadrukt dat het Hof dienend is. Het Hof dient de rechtstaat met onafhankelijke en onpartijdige rechtspraak.

De visie van het Hof draait om verschillende kernwaarden die vertaald zijn in centrale doelen voor de komende jaren:

- Het vergroten van de toegankelijkheid van de rechtspraak
- Het waarborgen van het vertrouwen in de rechtspraak
- Het stimuleren van professionalisering en kwaliteit
- Het verbeteren van klantvriendelijkheid

Er is voor gekozen om ieder jaar één centrale doelstelling extra aandacht te geven. In het jaar 2017 zal dat zijn professionalisering en kwaliteit. Hoe het Hof dit doel wil bereiken is uitgewerkt in het Jaarplan 2017.

Om de visie te kunnen realiseren is sterk leiderschap nodig. Daarom is aandacht besteed aan het verstevigen van de basis voor sterk leiderschap in de toekomst. Zo hebben een aantal rechters in 2016 een Management Development traject doorlopen teneinde hun voor te bereiden op eventuele coördinerende en/of managementtaken in de toekomst. Ook hebben er coaching trajecten plaatsgevonden voor afdelingshoofden.

In het kader van kwaliteit van de rechtspraak en dienstverlening is het nodige gerealiseerd. Zo is in 2016 belastingrechtspraak in twee instanties een feit geworden. De organisatie van de belastingrechtspraak is gewijzigd, teneinde een verhoging van de professionaliteit en kwaliteit van de belastingrechtspraak te bewerkstelligen. Ook is aandacht besteed aan verdere Caribisering, ontsluiting van jurisprudentie en digitalisering, verdere professionalisering van alle medewerkers van het Hof door opleidingen en cursussen aan te bieden.

Een belangrijke doelstelling voor 2016 was het nieuwe zaaksregistratiesysteem van het Hof, GEAR, beschikbaar te krijgen voor alle vestigingen van het Hof. In dit jaarverslag wordt uiteengezet in welke mate dit uiteindelijk is gerealiseerd.

Het bestuur heeft grote waardering voor de inzet van de medewerkers van ons Hof. Ook in 2016 heeft iedereen een grote betrokkenheid en verantwoordelijkheid getoond om samen te werken aan het vergroten van het vertrouwen in de rechtspraak.

Tot slot bijzondere aandacht voor de interviews met de per 1 januari 2017 afgetreden president mr. Evert Jan van der Poel, de in Aruba aangetreden belastingrechter mr. Marinus de Werd, senior gerechtssecretaris Bianca Scheepbouwer over Mediation naast rechtspraak en gerechtssecretaris Angela Bennett over de Personeelsraad. Het bestuur vertrouwt er op met dit jaarverslag een goed en volledig beeld te geven van wat er het afgelopen jaar binnen het Hof heeft plaatsgevonden.

*Namens het bestuur,
mr. Eunice Saleh*

President van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Het bestuur van het Hof bestond in 2016 uit (vlnr): Peter Lemaire (vicepresident Aruba), Katja Mans (vicepresident Sint Maarten), Evert Jan van der Poel (president), Eunice Saleh (vicepresident Curaçao en Bonaire) en Nadine Calister-Presentacion (interim directeur bedrijfsvoering). (Foto: Carlo Walle, CW Photography)

1 Visie ontwikkeling

Het Hof is in 2015 begonnen met een traject om tot een missie en visie te komen die in ieder geval de komende vijf jaar richting geeft. Dit visietraject is in oktober 2016 afgerond. Vandaar dat voor dit jaarverslag het thema "Visie" is gekozen.

Een visie is als het ware een foto van de situatie die de organisatie nastreeft; een helder toekomstbeeld dat leeft en de organisatie in beweging zet. Het is ambitieus, duidelijk, weloverwogen, inspirerend en onontkoombaar.

Alle medewerkers van het Hof kregen in 2016 de kans om hun bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de visie. Heel toepasselijk heeft het traject de titel meegekregen "Samen groeien naar het leveren van toegankelijke en professionele rechtspraak".

Het Hof heeft bewust gekozen voor deze bottom up benadering. Bij aanvang van het traject zijn wel eerst sessies gehouden met het bestuur, de vestigingsleiding en de Beheerraad. Het traject is afgesloten met een visiedocument, met daarin een roadmap voor de implementatie.

Het visietraject levert belangrijke kernwaarden voor de organisatie. Het zijn veelal waarden die impliciet al bekend zijn en worden nageleefd. Door ze met elkaar te bespreken is er draagvlak en erkenning ontstaan voor de inspanningen die nodig zijn om de doelstellingen te realiseren.

De missie van het Hof

De missie van het Hof luidt: "Het Gemeenschappelijk Hof dient de rechtstaat met onpartijdige, onafhankelijke, toegankelijke, tijdige en effectieve rechtspraak door geschillen en strafbare feiten te berechten."

De visie van het Hof voor 2017 - 2021

Het Hof zal zich blijven ontwikkelen ten behoeve van verbetering van de kwaliteit van de rechtspraak, het waarborgen van het vertrouwen daarin, rekening houdend met de ontwikkelingen in de diverse samenlevingen, door:

- vergroten van toegankelijkheid;
- inzet van integere, onpartijdige, kundige en toegewijde professionals;
- optimale en moderne dienstverlening;
- zorgvuldige behandeling;
- tijdige en goed gemotiveerde beslissingen.

Het visiedocument getuigt van een hoog ambitieniveau en het bestuur is zich er van bewust dat de gewenste organisatie alleen werkelijkheid kan worden als hofbreed wordt ingezet op kwaliteit.

2 Bestuurlijke versterking

Het bestuur heeft een belangrijke stap gemaakt naar versterking door het besluit om bestuursleden te werven met managementervaring. Tevens is begonnen met het kweken van eigen rechters voor toekomstige managementfuncties. Elders in dit verslag vertelt een van de deelnemers over haar ervaringen met het management development traject, waarmee in 2016 een aanvang is gemaakt.

Belangrijk bij de voorbereiding op het visietraject was om terug te kijken naar de achterliggende periode. Het Hof, ingericht in 2010 naar de inzichten van dat moment, was immers ruim vijf jaar verder in zijn ontwikkeling. Een goed moment om het eigen functioneren te evalueren. In groter verband zijn de wettelijke grondslagen bekeken in het kader van de evaluatie Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Het bestuur is nog met de Beheerraad in afstemming over de implicaties van de bevindingen uit dat traject voor het Hof.

Het Hof, ingericht in 2010 naar de inzichten van dat moment, was immers ruim vijf jaar verder in zijn ontwikkeling.

Daarnaast heeft het bestuur de eigen werkwijze geëvalueerd, zoals het bestuursreglement voorschrijft. Dit heeft waardevolle inzichten opgeleverd over de wijze van vergaderen en de voorbereiding daarop. Een belangrijke uitwerking hiervan is dat de vestigingsmanagers meer betrokken worden in de voorbereiding van besluitvorming, in nauwe samenwerking met het Bedrijfsbureau. Daartoe zijn gezamenlijke werksessies geïntroduceerd en hebben de vestigingsmanagers hun onderlinge informatie-uitwisseling geïntensiveerd.

Op vestigingsniveau is gewerkt aan versterking van leiderschap middels coaching trajecten voor afdelingshoofden, evenals trainingen persoonlijke effectiviteit en klantvriendelijk handelen voor alle medewerkers. Dit allemaal in het kader van het blijvend investeren in verdere professionalisering van het Hof.

Van 1986 tot nu: "Het Hof is professioneler geworden"

Per 1 januari 2017 heeft president van het Hof mr. Evert Jan van der Poel de voorzittershamer overgedragen aan zijn opvolger mr. Eunice Saleh. De vertrekkende president heeft de functie sinds 2013 vervuld. Het was al bij zijn aantreden de bedoeling dat hij de functie op tijdelijke basis zou vervullen teneinde in die periode te werken aan opvolging door een Caribisch lid van het Hof. Maar de band van mr. Van der Poel met het Hof gaat veel langer terug. Hij is sinds 1986 in vier periodes werkzaam geweest bij het Hof, in totaal 15 jaar. Eerst als rechter, toen als hofcoördinator en op het laatst als president. In dit artikel blikt hij terug naar deze jaren.

*mr. Evert Jan van der Poel
(Foto: Carlo Walle, CW Photography)*

Van typemachine naar GEAR

In 1986 was het heel anders. "Toen ik hier kwam werd de computer nog niet gebruikt. Alles werd gedaan met de typemachine en carbonpapier. Ik nam de eerste computer uit Nederland mee en heb dus aan de basis van de automatisering van het Hof gestaan. Dat noem ik om aan te geven welke ontwikkeling dit Hof heeft doorgemaakt. Nu is de automatisering niet weg te denken", zegt Van der Poel. De afgelopen jaren heeft het Hof veel tijd gestoken in een nieuw automatiseringsprogramma, genaamd GEAR (wat staat voor versnelling). "Begin 2017 wordt dat geïntroduceerd en ik heb er grote verwachtingen van."

Caribisering goede bijdrage aan ontwikkeling landen en hun rechtspraak

Het rechterlijk werk is in essentie hetzelfde gebleven, maar de organisatie is sterk veranderd. De belangrijkste verandering is gekomen met de verzelfstandiging in 2010. "Het Hof is toen een rechtsbedrijf geworden met een eigen verantwoordelijkheid voor personeel en budget en alles daarom heen. Dat geeft meer flexibiliteit en de mogelijkheid om zelfstandig beslissingen te nemen om de organisatie te moderniseren. Daarin zijn belangrijke stappen gezet. Er wordt door rechters meer gedelegeerd en geïnvesteerd in de juridische ondersteuning en griffiers." Van de medewerkers wordt ook veel meer verwacht dan vroeger en in de werving van nieuw personeel wordt uitdrukkelijk gekeken of er doorgroeipotentie en ambitie is. Volgens de vertrekkende president is er de afgelopen jaren ook meer dynamiek en daadkracht gekomen, met hogere verwachtingen dan vroeger. Het besef dat er aan het Hof steeds hogere eisen worden gesteld, is veel groter dan vroeger. "Kortom, het is professioneler geworden", stelt Van der Poel.

Was er altijd al publiciteit rondom het werk van het Hof, volgens de voormalige president is dit toegenomen. "Wel is de discussie over de zaken die bij dit Hof spelen indringender en soms heftiger geworden. Dat zegt iets over de samenleving. Men is mondiger en kritischer geworden. Dat is goed, zolang het maar zakelijk blijft en niet persoonlijk wordt." Een vaak gehoorde kritiek is dat omvangrijke zaken, veelal strafzaken, voor het gevoel van de samenleving lang duren. Dit komt, omdat er vaker regiezittingen nodig zijn en nadere onderzoekwensen moeten worden uitgevoerd. Het komt de kwaliteit van die zaken juist ten goede.

Caribisering

De afgelopen jaren heeft het Hof geïnvesteerd in het aantrekken van lokale rechters, vanwege de beoogde Caribisering. Maar is Caribisering realistisch?

"Ja, en mijn opvolging door een Caribische president en de recente benoemingen van een aantal Caribische rechters, alsmede de zes rechters in opleiding, zijn daarvan goede voorbeelden. Het zijn toppers die dit Hof dragen en van dat kaliber willen wij er nog meer. Het kan ook." Het Hof heeft de laatste jaren uitgedragen dat Caribisering een belangrijke bijdrage is aan de ontwikkeling van deze landen en hun rechtspraak. "Wat mij betreft is dat ook een vanzelfsprekende ontwikkeling in deze zelfstandige Caribische landen binnen het Koninkrijk. Wat voor andere instellingen geldt, moet ook kunnen gelden voor de rechtspraak. Er zijn in onze landen genoeg goed opgeleide talentvolle juristen die deze mooie functie kunnen uitoefenen."

Van der Poel heeft een belangrijk aandeel gehad in het structureren van de opleidingen. "We hebben een intensief opleidingsprogramma waarbij een goede basis wordt gegeven om rechter te worden. De rechtspositie is uitstekend. Onafhankelijkheid is gegarandeerd en het salaris is behoorlijk. Uiteindelijk gaat het er om dat iemand een zinvolle bijdrage moet willen leveren aan een rechtvaardige samenleving en als rechter doe je dat. Misschien moeten wij dat meer benadrukken om belangstelling te kweken."

Naast de lokale opleiding tot rechter wordt ook samen gewerkt met het opleidingsinstituut voor de rechterlijke macht in Nederland, de SSR. De laatste jaren is dat goed van de grond gekomen. Er is een uitgebreid opleidingsprogramma ingericht waarbij uitstekende docenten worden ingezet, zowel lokaal als uit Nederland. Los daarvan is de band met de Nederlandse rechterlijke macht van groot belang. "Ik reed elke dag langs het monument aan het eind van de Fokkerweg op Curaçao met de tekst: Steunend op eigen kracht doch met de wil elkander bij te staan. Zo is het ook bij ons." Volgens Van der Poel is het heel goed dat er op regelmatige basis rechters uit Nederland komen die enkele jaren bijstand verlenen. Dat brengt nieuwe impulsen en voorkomt verstarring. Ook de uitzending van lokale

"Ik reed elke dag langs het monument aan de Fokkerweg op Curaçao met de tekst: Steunend op eigen kracht doch met de wil elkander bij te staan. Zo is het ook bij ons."

rechters naar Nederland zou goed zijn. "Zowel voor de betrokken rechter die daarmee inspiratie in het werk vindt als voor de Nederlandse rechterlijke macht, die veel van onze multiculturele ervaringen zou kunnen leren."

Bereikte doelen

Er waren ook veel andere doelen die de afgelopen jaren zijn bereikt. Een daarvan is het Hof in staat stellen grote aantallen zaken goed en op tijd te behandelen en aandacht besteden aan de ingewikkelde omvangrijke zaken, de megazaken. "Dat is gelukt, maar de organisatie is wel onder grote druk komen te staan. Ik ben trots op de mensen in dit Hof die dat allemaal hebben gedaan. Het is niet mijn verdienste, maar hun inzet en betrokkenheid die dit allemaal mogelijk hebben gemaakt."

Van der Poel laat een gezonde en kostenbewuste organisatie achter. "Er waren grote zorgen vanwege het niet op tijd betalen van de bijdragen door de landen. Ook werden er kosten gemaakt die naar mijn mening belangrijk minder konden worden. Daar heb ik samen met het bestuur vervolgens zwaar op ingezet met kostenbesparingen en een veel betere liquiditeitspositie als belangrijke resultaten." De president offerde vaak zijn vakanties in Nederland op 'om geld binnen' te halen voor het Hof. Hoewel de huidige financiële uitgangsspositie van het Hof goed is, vereist het nog wel constante zorg. "Rechtspraak is niet goedkoop, maar als goede rechtspraak door financiële tekorten niet mogelijk is, zijn de gevolgen voor de samenleving vele malen kostbaarder."

De voormalige president heeft ingezet op de samenwerking in de Caribische regio. "Het Hof is een Caribisch Hof. We hebben ons altijd georiënteerd op Nederland en dat is goed geweest, maar we kunnen ook veel leren van de landen in de regio. Daarom hebben wij de laatste jaren de banden met de Caribbean Association of Judicial Officers (CAJO), waar wij lid van zijn, aangehaald. Het mooie is dat de collega rechters uit bijvoorbeeld Jamaica, Barbados en Trinidad ook zeer in ons geïnteresseerd zijn. Ik heb aan de contacten met de collega's uit die landen veel gehad."

Andere bereikte doelen waar Van der Poel trots op is, zijn de introductie van de belastingrechtspraak in drie instanties, het introduceren van een Personeelsraad en het opzetten van een managementopleiding voor rechters die op korte of middellange termijn de leiding in het Hof zouden kunnen krijgen. Verder is er een actiever persbeleid, waarbij het Hof meer naar buiten treedt en betere voorlichting geeft.

Mooi moment

Per 1 januari 2017 is mr. Evert Jan der Poel geen president meer, maar nog wel lid van het Hof. Zijn uitzendtermijn loopt door tot 1 augustus. "Na vele jaren in het management te hebben gewerkt is het voor mij een mooi moment om weer volledig rechterlijk werk te kunnen gaan doen. Ik wilde graag naar Sint Maarten, waar ik dertig jaren geleden als rechter in eerste aanleg heb gewerkt. Nu ik daar aan de slag ben zie ik hoe inspirerend dat is. Wat ik daarna ga doen weet ik nog niet. Ik zie wel wat er in Nederland of daar buiten op mijn pad komt. Aan loopbaanplanning heb ik nooit gedaan. Voorlopig ben ik nog niet toe aan pensioen. Zelfs niet in gedachten, hoewel het zeer verleidelijk is om te denken hoe mooi het zou zijn om in een van de Caribische landen met pensioen te gaan."

3 Kwaliteit

Het Hof ontplooide in 2016 veel activiteiten die geschaard kunnen worden onder het veelomvattende begrip 'Kwaliteit'. Deze hebben betrekking op zowel de kerntaak van het Hof, wat zich grotendeels in de zittingszalen afspeelt, maar evenzeer op de ondersteunende functies die dat mogelijk maken.

De hierna genoemde realisaties zouden niet zijn bereikt zonder de enorme inzet van de rechters en medewerkers van de afdelingen juridische ondersteuning, administratie, facilitair, informatievoorziening en archief en het Bedrijfsbureau van het Hof. Het bestuur van het Hof erkent de inzet, betrokkenheid en loyaliteit van het personeel om ondanks de hoge werkdruk en soms met minder capaciteit, de zaken te verwerken.

Over het algemeen is men tevreden over de kwaliteit van de rechtspraak van het Hof. Dat kan geconcludeerd worden uit de bevindingen van de evaluatie van de Justitiële Rijkswetten. Dat stemt tot tevredenheid, maar is tevens een stimulans om die kwaliteit te borgen en waar nodig te verstevigen. Het bestuur zet zich continu in om dat te realiseren.

3.1 Kwaliteit van de rechtspraak

Het Hof ontplooide in 2016 veel activiteiten om de kwaliteit van de rechtspraak te waarborgen en waar nodig te verhogen. Hieronder een aantal van de belangrijkste realisaties.

[Jurisprudentiebespreking, intervisie, opleiding](#)

In 2016 zijn de jurisprudentiebesprekingen voortgezet. Zowel de rechters van de hofcombinatie (appelrechtspraak) als de eerste aanleg houden regelmatig jurisprudentiebespreking waarbij recente rechtspraak van de Hoge Raad wordt besproken. Hieraan nemen ook medewerkers van de juridische ondersteuning deel.

De intervisietrajecten waarmee in 2015 is begonnen zijn een vast onderdeel geworden voor uitwisseling van kennis- en ervaring. Wat betreft de opleidingen, is in 2016 voor het eerst de cursus "Opleiden tot opleider" gegeven door een docent uit Nederland voor opleiders van raio's/rio's en van de juridische ondersteuning.

[Caribisering](#)

Al enige jaren is het beleid van het Hof gericht op het aantrekken van meer lokale rechters. Een belangrijk component van de gewenste kwaliteit van de rechtspraak is dat deze toegankelijk moet zijn. Het vertrouwen van het brede publiek in de rechtspraak wordt voorts mede gediend wanneer die rechtspraak een afspiegeling is van de samenleving. Zowel aan toegankelijkheid als vertrouwen wordt voldaan als rechtzoekenden zoveel mogelijk in de landstaal kunnen worden bediend, door rechters van eigen bodem. In het kader van een goede balans en doorstroom blijft daarnaast bijstand van rechters uit Nederland wenselijk. In 2016 zijn twee landskinderen aan hun opleiding tot rechter begonnen, beide in Aruba. In totaal zijn daarmee zes opleidingsplaatsen ingevuld.

In 2016 is verder aandacht besteed aan het (verder) ontwikkelen van managementvaardigheden bij lokale rechters. Hiertoe heeft in april en juni 2016 een verkort Management Development traject plaatsgevonden voor acht rechters van de verschillende vestigingen. Het MD-traject is verzorgd door het vermaarde opleidingsinstituut Nyenrode Business Universiteit in samenwerking met de president van het Hof Den Haag.

Training Management Development voor rechters

'Een eye opener'

Acht rechters hebben in het kader van het Management Development traject deelgenomen aan de leergang 'Foundations of Management Rechtbankorganisatie' en die met succes afgerond. Mrs. Eunice Saleh, Mauritsz de Kort, Debby Angela, Katja Mans, Maroeska Scholte, Nicole Martinez, Sigmar Carmelia en Naftali Engelbrecht hebben hun certificaat van de Nyenrode Business Universiteit ontvangen.

*Deelnemers van het Management Development traject hebben de leergang 'Foundations of Management Rechtbankorganisatie' met succes afgerond.
(vlnr): Debby Angela, Maroeska Scholte, Sigmar Carmelia, Mauritsz de Kort, Katja Mans, Mrs. Eunice Saleh, Nicole Martinez, Naftali Engelbrecht
Docenten links en rechts Jo Vincken, Leendert Verheij*

Mr. Naftali Engelbrecht, rechter te Aruba, blikt terug op de training. "Voor mij was deze training een ware 'eye-opener'. Tijdens de training heb ik meer inzicht gekregen in mijn professionele zelf: wat zijn mijn sterke en zwakke punten, welke stijl hanteer ik bij het leiding geven, wat zijn mijn (emotionele) drijfveren, waar stuit verandering bij mij op weerstand, en meer.

"Tijdens de training heb ik meer inzicht gekregen in mijn professionele zelf"

Veel was mij al bekend – uiteraard, want je bereikt niet de leeftijd die ik heb zonder het een en ander van jezelf te kennen – en toch waren er aha-momenten."

Door de training leerden de deelnemers elkaar beter kennen. "Deze training heeft er ook voor gezorgd dat ik mijn collega-deelnemers in korte tijd veel beter heb leren kennen dan ik ooit had gedacht. Kortom, het was een zeer leerzame, nuttige en goede training, en ik kijk reikhalzend uit naar een herhaling, opfrisser of verdieping ervan."

De training bestond uit twee delen en was gericht op zowel de context van het functioneren van een gerechtelijke organisatie als ook op praktijkvoorbeelden en de wijze waarop die konden worden benaderd. Als eindopdracht moesten de deelnemers een presentatie houden met als onderwerp een actueel besturings- of managementprobleem van of voor de betrokkene. Door middel van trainingen als deze kan het Hof in de toekomst rekenen op meer lokale rechters met managementbelangstelling en –vaardigheden.

Belastingrechter mr. Marinus de Werd:

"Professionaliteit belastingrechtspraak verhoogd"

Sinds 30 april 2016 is op alle eilanden van het Koninkrijk hoger beroep in belastingzaken mogelijk. Per die datum heeft Sint Maarten als laatste van de eilanden de wetgeving ingevoerd die dit mogelijk maakt. Eerder was dat al gebeurd op Aruba, op de BES-eilanden en in Curaçao. Om dit mogelijk te maken heeft het Hof een traject moeten doorlopen. Er is een belastinggriffie opgezet in Aruba die voorbereid was op de invoering van een nieuwe werkwijze en frequentere zittingen, om de voorraad belastingzaken op een aanvaardbaar niveau te brengen en te houden.

*Team Belastingrechtspraak (vlnr):
Lisandra Figaroa, Nohely Noel-van der Biezen, Marinus de Werd, Maite Faro, Jane Jansen, Stephanie Lacle-Briesen
(Foto: Ayrton Tromp, Artnphotography)*

Marinus (Mari) de Werd, een ervaren belastingrechter, is voor een aantal jaar uit Nederland aangetrokken en is sinds augustus 2015 de vaste belastingrechter bij het Hof, standplaats Aruba. In dit artikel blikt hij terug op de ontwikkelingen in de belastingrechtspraak in 2016.

Van bezwaar tot cassatie

"Wat houdt deze wetgeving nu eigenlijk in? Als een belastingplichtige het niet eens is met een aanslag dan kan hij bezwaar aantekenen bij de belastinginspecteur. Vervolgens beslist de Inspecteur hierop door uitspraak op bezwaar te doen. Tegen die uitspraak staat beroep open bij de belastingrechter. Vóór invoering van de nieuwe wetgeving moest de belastingplichtige, als hij het niet eens was met de beslissing van de Inspecteur, dit beroep indienen bij de Raad van Beroep voor Belastingzaken. Dat rechtscollege bestond uit drie personen die over de zaak beslisten. In de praktijk was dat college samengesteld uit twee in Nederland werkzame belastingrechters of -raadsheren en een in Curaçao werkzame bestuursrechter. Dit college ging één keer per jaar naar de BES-eilanden en Sint Maarten en twee keer per jaar naar Aruba en Curaçao om daar steeds in korte tijd een grote hoeveelheid zaken af te doen. Tegen de beslissing van de Raad van Beroep stond verder geen hoger beroep open. Dat hield dus in dat de Raad van Beroep de eerste en laatste rechterlijke instantie was die over het beroep besliste. Dat vond men al geruime tijd een onwenselijke gang van zaken. Immers, het is een algemeen aanvaard principe dat het mogelijk moet zijn om tegen een beslissing van een rechter hoger beroep in te stellen zodat een heroverweging van de rechterlijke beslissing door een hoger rechtscollege kan plaatsvinden. Dit gebeurt hier op de eilanden al jarenlang bij de andere rechtsgebieden en bij belastingzaken in Nederland is dat sinds 2005 mogelijk.

Gelukkig zijn de wetgevingen op de eilanden aangepast en is de situatie nu als volgt. De Raad van Beroep voor Belastingzaken bestaat niet meer. Als de belastingplichtige het niet eens is met een beslissing van de Inspecteur op zijn bezwaarschrift dan kan hij beroep indienen bij het gerecht in eerste aanleg (gea). Het gea doet uitspraak in de zaak en

vervolgens staat voor partijen de mogelijkheid open om tegen deze beslissing binnen twee maanden hoger beroep aan te tekenen bij het Hof, dat uit drie raadsheren bestaat. Het gea doet, anders dan de Raad van Beroep, in de regel in enkelvoudige samenstelling uitspraak en het Hof meervoudig. Vanaf 1 juli 2016 is het mogelijk om tegen de uitspraak van het Hof beroep in cassatie in te dienen bij de Hoge Raad. Dit maakt de rechtsbescherming in belastingzaken compleet.

Grote voordelen

Tegelijkertijd met de invoering van de nieuwe wetgeving is ook de organisatie van de belastingrechtspraak gewijzigd. Per 1 augustus 2015 ben ik als belastingrechter benoemd en in maart 2016 is mr. Jane Jansen als belasting-rio (rechter in opleiding) aangenomen. Wij worden ondersteund door eerst één en sinds kort twee, juridisch medewerkers. De administratieve ondersteuning bestaat uit drie full time medewerkers. De gehele organisatie is ondergebracht op Aruba. De andere vestigingen fungeren alleen nog als front office, die alle daar binnenkomende stukken scant en digitaal doorstuurt naar de back office op Aruba.

De rechters en juridisch medewerker gingen in 2016 gemiddeld om de zes weken naar Curaçao om daar drie of vier dagen zitting te doen. Op een dergelijke zitting worden dan tussen de 125 en 225 zaken behandeld. Verder hielden we regelmatig zitting op Aruba en twee of drie keer op Sint Maarten en de BES-eilanden.

De nieuwe organisatie biedt grote voordelen. We kunnen flexibel werken en met korte lijnen, omdat het meeste werk op één vestiging wordt gedaan. De professionaliteit van de belastingrechtspraak is verhoogd, omdat een aantal mensen full time specifiek met dit rechtsgebied bezig is. Fouten kunnen sneller worden hersteld en er zijn betere aanspreekpunten voor procederende partijen.

Achterstanden weggewerkt

Ik vind dat 2016 redelijk goed verlopen is. Er zijn heel veel zaken behandeld zodat achterstanden voor een behoorlijk deel weggewerkt zijn. Allerlei zaken

Mr. Marinus (Mari) de Werd heeft aan de universiteit van Tilburg fiscale economie gestudeerd. Daarna heeft hij ruim 25 jaar in allerlei (deels management)functies bij de Belastingdienst in Nederland gewerkt. In die tijd heeft hij ook de studie fiscaal recht afgerond en daarna ook de studie strafrecht. In de periode 2004-2007 was De Werd belastinginspecteur op Aruba en gaf daar leiding aan een aantal mensen. Tevens voerde hij in deze functie veel procedures. Kort daarna is hij als belastingrechter begonnen in de Rechtbank Breda en vanaf 1 augustus 2015 is hij met veel plezier werkzaam op de eilanden.

lopen veel vlotter dan in het begin. Door interne begeleiding is er meer kennisoverdracht. De communicatie tussen de vestigingen van het Hof is nog voor verbetering vatbaar. Stukken komen niet altijd op het juiste moment op de juiste plek terecht. Hopelijk brengt de digitalisering, waarmee we nu geleidelijk aan bezig zijn, daar verbetering in. De meeste procederende partijen zijn volgens mij ook redelijk tevreden, vooral omdat zaken sneller op de rol komen en de communicatie met de belastinggriffie beter is geworden.

In 2016 heeft de eerste hoger beroepszitting van het Hof plaatsgevonden. Inmiddels is in enkele zaken beroep in cassatie aangetekend, zodat waarschijnlijk in 2017 de eerste arresten van de Hoge Raad te verwachten zijn. Al het voorgaande heeft er naar mijn mening toe geleid dat de sector belasting binnen het Hof zowel inhoudelijk als organisatorisch uitgedaan is tot een volwassen, professionele sector, waarin sneller en efficiënter gewerkt kan worden. In die zin is de kwaliteit van de belastingrechtspraak op het peil gebracht dat ze verdient.

In 2017 zullen we doorgaan op de ingeslagen weg, met als belangrijk doel te bereiken dat partijen hun stukken eerder insturen dan nu, zodat de behandeling ter zitting nog efficiënter kan verlopen. Partijen waren tientallen jaren gewend om vlak voor de zitting allerlei stukken in te dienen maar voortaan gaan we daar, meer dan in 2016, grenzen aan stellen en zullen we in dit opzicht dus strenger worden."

Ontsluiting jurisprudentie en digitalisering

Het Hof is zich terdege bewust van de belangrijke functie van het publiceren van vonnissen.

In 2016 is meer structuur aangebracht bij het publiceren van vonnissen. Het Hof publiceert voornamelijk via rechtspraak.nl omdat deze website voorzien is van alle benodigde zoekfuncties. Op Aruba publiceert het Hof ook via Facebook. In 2017 is een van de speerpunten in het jaarplan om de publicatie van vonnissen op een eenduidige manier te gaan doen.

Introductie Mijn SSR

Mijn SSR is de digitale leeromgeving van Studiecentrum Rechtspleging, het opleidingsinstituut voor de rechterlijke organisatie. De digitale leeromgeving Mijn SSR biedt ondersteuning aan de leeractiviteiten die SSR verzorgt, door het mogelijk maken van het uploaden van huiswerkopdrachten, het maken van (voorkennis) toetsen en het invullen van intakeformulieren. Daarnaast biedt Mijn SSR de mogelijkheid om online-activiteiten zoals webcolleges en e-learningmodules te volgen, maar ook om cursusmateriaal en lesmateriaal op te vragen. Nadat enkele SSR-vertegenwoordigers in 2016 het Hof hadden bezocht, is de mogelijkheid geopend voor medewerkers van het Hof om toegang te krijgen tot de digitale

leeromgeving Mijn SSR. Dit is de eerste stap naar het aanbieden van nog meer mogelijkheden voor verdere professionele en persoonlijke ontwikkeling en verdieping.

Door het gebruik van deze digitale leeromgeving te bevorderen, zullen in de toekomst de leeractiviteiten worden uitgebreid.

3.2 Kwaliteit van de dienstverlening

De opinie van partijen in de rechtszaal of van andere rechtzoekenden over het Hof is ook een graadmeter voor kwaliteit. Er zijn verschillende manieren om dat te meten. In dit jaarverslag wordt ingegaan op drie gemaakte keuzes: het invoeren van een klachtenregeling, het uitvoeren van een klantwaarderingsonderzoek en de mogelijkheid van verwijzen naar mediation.

Klantwaarderingsonderzoek (KWO)

Doel van een KWO is om van zowel rechtzoekenden als de ketenpartners van de rechtspraak, zoals advocaten en officieren van justitie een oordeel te horen over het Hof. Aspecten die daarin worden meegenomen zijn onder meer het rechterlijk functioneren, de administratieve organisatie, de bejegening en de dienstverlening. Dit levert voor het Hof waardevolle informatie op die als basis kan dienen voor het nemen van maatregelen om de kwaliteit op onderdelen te verbeteren. Dit onderzoek, dat gepland stond voor 2016, is doorgeschoven naar 2017.

Rapportage klachtenregeling

Het aantal klachten is net als het KWO, te gebruiken als een graadmeter van de tevredenheid van de externe klanten van het Hof. Het Hof heeft sinds eind 2013 een eigen klachtenregeling, bedoeld voor klachten in geval iemand meent niet correct behandeld te zijn door

het Hof. De klachtenregeling heeft geen betrekking op uitspraken van rechters of andere procedurele beslissingen. De rechter is immers onafhankelijk en het bestuur kan geen invloed uitoefenen op de inhoud van rechterlijke beslissingen. Het bestuur van het Hof hecht groot belang aan een correcte afhandeling van klachten, in overeenstemming met de kernwaarden van onafhankelijke en onpartijdige rechtspraak. Omdat de klachtenregeling een relatief nieuw instrument is voor het Hof, wordt de procedure regelmatig geëvalueerd, zodat deze waar nodig kan worden aangepast en verbeterd.

In 2016 zijn er dertien klachten ingediend, als volgt verdeeld over de vestigingen: een in Aruba; negen in Curaçao en drie in BES. De klachten zijn onder te verdelen in: administratieve fouten (6); bejegening (3) en rechterlijke beslissing (2). Verder ging een tweetal klachten over andere onderwerpen. De klachten betroffen zowel rechters als ondersteunend personeel van het Hof. Voor enkele klachten is de Klachtadviescommissie door het bestuur ingeschakeld. Deze commissie bestaat uit een voorzitter, (lid van het Hof), twee onafhankelijke leden (geen rechters) en een secretaris. De commissie hoort de klager en brengt vervolgens advies uit aan het bestuur.

In 2016 is voor de eerste maal een klacht door middel van een persoonlijk gesprek tussen klager en beklagde met succes afgehandeld.

Van de ingediende klachten zijn er zes door het bestuur gegrond verklaard. Zowel gegrond als ongegrond verklaarde klachten hebben bij het Hof geleid tot het nemen van verbetermaatregelen. Zo wordt getracht op de griffies in een eerder stadium een betere inschatting te maken van de appointering en de uitspraak, en deze ook duidelijk te communiceren, zodat partijen niet steeds met uitstel worden geconfronteerd. Voorts zijn klachten met betrekking tot onjuiste werkwijzen of een onheuse bejegening besproken met de betrokken medewerkers om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen.

Meer informatie over de klachtenregeling: www.gemhofvanjustitie.org/klachtenregeling

Mediation naast rechtspraak (MNR)

"Een conflictoplossing op maat"

Stelt u zich voor: de patriarch van de familie is overleden en heeft een duur antiek horloge achtergelaten. Nu ontstaat er ruzie tussen broer en zus. Want wie heeft nou het meeste recht op het horloge? De dochter die haar vader tot zijn laatste adem heeft verzorgd? Of haar broer, omdat hij de enige zoon is van de familie? Een rechtszaak is een oplossing, maar de rechter kan ook mediation voorstellen.

"Er zijn verschillende manieren om conflicten tussen mensen op te lossen. Soms is rechtspraak beter geschikt, soms is dat door middel van mediation. Door allebei aan te bieden, leveren we conflictoplossing op maat", aan het woord Bianca Scheepbouwer, gerechtssecretaris en initiatiefnemer voor het aanbieden van verwijzing naar mediation.

"In Nederland, maar ook in veel landen in de regio, zoals de Verenigde Staten, Jamaica, Trinidad en Tobago, is mediation naast rechtspraak

al geïntegreerd in de dienstverlening van de rechtbanken en hoven. Ik heb zelf de opleiding tot mediator in Nederland gevolgd en vond het tijd dat we ons aansluiten."

Het bestuur heeft Bianca's initiatief omarmd en haar gevraagd de mogelijkheden te onderzoeken. "Ik heb een rechter met ervaring in mediation, mr. Sarah Sijsma, benaderd om samen het project te trekken. Wij hebben vervolgens onder de medewerkers geïnventariseerd wie kennis van en/of belangstelling voor mediation hadden.

"Er zijn verschillende manieren om conflicten tussen mensen op te lossen. Soms is rechtspraak beter geschikt, soms is dat door middel van mediation."

Er is een team met diverse medewerkers: bibliothecaresse Bianca Oortwijn, gerechtssecretaris Bianca Scheepbouwer, administratief medewerker Raymond Jansen, DIV medewerker Zulaima Maduro en rechter Sarah Sijsma. Niet op de foto: Tahira de Lanoy. (Foto: Carlo Walle, CW Photography)

Mediation is op Curaçao nog relatief onbekend. Bianca: "De vraag naar mediation neemt toe en in 2016 zijn er al een aantal mediation trajecten in gang gezet. Er is in het Gerechtsgebouw zelfs een aparte ruimte ingericht voor de intake gesprekken. Wij hopen dat de voorlichting er toe zal leiden dat mensen minder snel naar de rechter stappen en eerst mediation proberen. Een echtscheiding kan bijvoorbeeld veel sneller worden afgewikkeld als partijen vooraf in mediation al afspraken hebben gemaakt over alimentatie en omgangsregeling."

In beginsel is mediation voor alle rechtsgebieden geschikt, maar over het algemeen wordt mediation het meest toegepast in familie- en arbeidszaken. Een kenmerk van mediation is dat het vrijwillig is, en vertrouwelijk. De rechter kan het slechts als voorstel brengen en partijen beslissen of ze ermee akkoord gaan. Ook gedurende de mediation is elk der partijen vrij om ermee op te houden. Wat er tot op dat moment allemaal besproken is tijdens de mediation blijft vertrouwelijk, dus de rechter zal daar niet naar vragen en de zaak wordt gewoon voortgezet in de stand waarin deze geschorst is voor aanvang van de mediation.

Hof heeft verwijsfunctie

Partijen die door een rechter worden doorverwezen voor mediation krijgen eerst gratis een intake gesprek met een lid van het Mediation Team van het Hof. Daarna volgt doorverwijzing naar een van de 10 externe, onafhankelijke mediators, die via de Caribbean Mediators Association naar voren zijn gekomen en die aan de kwaliteitscriteria van het Hof voldoen. Deze mediators zijn dus niet bij het Hof in dienst en het Hof is niet verantwoordelijk voor hun functioneren.

Er zijn wel kosten verbonden aan het begeleidingstraject van een mediator. Het eerste intakegesprek bij de mediator is gratis. Daarna brengen de mediators kosten in rekening. Deze kosten kunnen de partijen verdelen. Er is nu voor minvermogensdelaas geen mogelijkheid nog niet mogelijk om een toegevoegde mediator te krijgen.

4 Realisatie Jaarplan 2016

Bij het opstellen van het Jaarplan 2016 heeft het bestuur rekening gehouden met de onzekerheid over de stabiliteit op financieel gebied in de landen. Er is terughoudendheid betracht in het bepalen van doelstellingen voor zowel korte als meerjarige termijn.

In 2016 waren er verschillende vacatures op sleutelfuncties, zowel op operationeel als op management niveau. Dit heeft doorgewerkt in het kunnen realiseren van de gestelde doelen. Om de implicaties beter te begrijpen is enige toelichting op de interne organisatie van het Hof op z'n plaats.

Bij het opstellen en uitvoeren van het jaarplan wordt het bestuur ondersteund en geadviseerd door het Bedrijfsbureau. Hierin zijn de stafafdelingen Human resources management, Financiële Administratie en IT ondergebracht, alsmede een kwaliteitsmedewerker, een adviseur communicatie en voorlichting, het secretariaat, een controller en de projectleider van het zaaksregistratiesysteem. Het Bedrijfsbureau ondersteunt zowel het bestuur als de vestigingen met beleidsvoorstellen en adviezen op het gebied van de bedrijfsvoering.

Voor een groot deel van 2016 heeft het Bedrijfsbureau met onderbezetting gedraaid. Er liepen wervingstrajecten voor verschillende functies tegelijk, waaronder directeur, hoofden voor de afdelingen IT en Financiële administratie en in de ondersteuning. Dit bezettingsprobleem heeft direct gevolgen gehad voor de voortgang van bepaalde projecten, zodat een aantal gestelde doelen bijgesteld moest worden, terwijl andere naar 2017 zijn doorgeschoven.

Oplevering projecten

Sinds 2012 voert het Hof een aantal projecten uit om de organisatie te optimaliseren. Deze projecten dragen bij aan de doelstellingen van het Hof en de wet- en regelgeving waarop de bedrijfsvoering ten behoeve van de rechtspraak is gebaseerd. Als zelfstandige organisatie moet het Hof immers aan nieuwe eisen voldoen. De volgende projecten waren in 2016 nog in uitvoering.

- Administratieve organisatie, Interne controle (AO/IC traject) en Kwaliteitsbewaking (KW). Hierover wordt in een apart hoofdstuk gerapporteerd.
- Zaaksregistratiesysteem, GEAR, komt hiernavolgend aan de orde.

4.1 Zaaksregistratiesysteem GEAR

De doelstelling voor 2016 was het zaaksregistratiesysteem GEAR beschikbaar te krijgen voor alle rechtsgebieden en voor alle vestigingen. Afgezien van het deel strafrecht, wat een afzonderlijke module wordt, is dat gelukt. Eind 2016 was het zaaksregistratiesysteem voor de rechtsgebieden bestuursrecht en civiel recht gebruiksklaar.

Sinds medio april 2016 is de eerste module, belastingrecht, operationeel. De keuze om met dit rechtsgebied te beginnen heeft te maken met de beslissing van het bestuur, in 2015, om de belastingrechtspraak op Aruba in te richten. Dit had als direct gevolg dat ook de administratie van belastingzaken van alle vestigingen daar naartoe is verplaatst. Het aanbrengen van zaken en de primaire registratie gebeurt op de verschillende locaties en de verwerking op de administratie van de vestiging Aruba. Een eenduidige en tijdige registratie van ingediende zaken is in deze constructie essentieel, evenals het centraal beschikbaar hebben van de informatie.

Het resultaat is goed. De gebruikers zijn enthousiast over de aangeboden applicatie. Vooral de mogelijkheid tot uitwisseling van informatie tussen de vestigingen wordt als zeer verlichtend ervaren. Daarnaast is het maken van een zittingsrol, in het verleden een tijdrovende handeling, aanzienlijk eenvoudiger geworden.

Voor het management is het verder relevant, dat het met GEAR eenvoudig wordt om management informatie te genereren. Met een paar drukken op de knop kan nu inzicht worden verkregen in de toestroom van zaken en de afwikkeling daarvan. Voorheen was dat lastiger, vooral vanwege het gebruik van verschillende typen registraties.

Begin november zijn de modules voor de overige bestuursrechtzaken afgerond en ingevoerd. De implementatie gaat niet altijd rimpelloos. Hoewel gestreefd wordt naar een standaard registratiesysteem, kan het gebeuren - door verschillen in wetgeving en werkwijze - dat er per vestiging aanpassingen nodig zijn.

Mede hierdoor heeft het project enige vertraging opgelopen. De civiele module was weliswaar gereed op 31 december 2016, maar nog niet geïmplementeerd. De module strafrecht was op die datum nog niet gereed. Het project is daarom verlengd tot medio 2017.

De ambitie voor wat betreft de strafrechtmodule is gedurende het project bijgesteld. Er is samen met het Openbaar Ministerie gezocht naar mogelijkheden om zaakinformatie digitaal aan te laten leveren, naast de papieren dossiers. Dit zal het verwerken van zaken versimpelen en de kwaliteit van het geleverde werk vergroten.

Gezien de voornemens tot digitalisering, zal GEAR in de toekomst ingezet kunnen worden voor digitale uitwisseling van informatie en om digitaal procederen te ondersteunen.

4.2 Personeel en organisatie

Doelstellingen kunnen niet worden behaald als niet wordt geïnvesteerd in het menselijk kapitaal, met bijvoorbeeld opleidingen, en ook in de 'harde' kant van de organisatie, zoals procesbeschrijvingen.

Opleidingen

Er is blijvende aandacht voor inhoudelijke opleidingen en trainingen. Medewerkers uit de ondersteuning hebben vakinhoudelijke cursussen kunnen volgen en ook begeleiding gekregen van rechters en interne opleiders. Onder andere dankzij persoonlijke begeleiding en op maat georganiseerde training is het gelukt stappen te zetten naar een volgend niveau. Tevens is geïnvesteerd in het versterken van management vaardigheden van afdelingshoofden. Daarbij is niet alleen aandacht gegeven aan het vergroten van theoretische bagage, maar vooral ook aan het verbeteren van intermenselijke vaardigheden.

Functiehuis en beoordelingssysteem

In 2010 zijn de functiebeschrijvingen van het nieuwe Hof vastgelegd in een functieboek. Dat is geen statisch document, aangezien de organisatie nog volop in ontwikkeling is. Van belang is dat regelingen periodiek worden geëvalueerd om na te gaan welke aanpassingen nodig zijn. Het voornemen was om

in 2016 het functiehuis met inzet van een extern bureau te evalueren en in dat proces zou ook de beoordelingsregeling worden betrokken. De intentie om aansluiting te krijgen bij de kaders uit het visieontwikkelingstraject bleek niet haalbaar, omdat het visietraject pas in het laatste kwartaal van het jaar is afgerond. Daarom is de uitvoering van beide projecten doorgeschoven naar 2017.

4.3 ICT

De IT-afdeling opereert al enige tijd zonder een vaste manager, maar het team heeft de voortgang van de werkzaamheden optimaal opgepakt.

De afdeling is tijdelijk aangestuurd met ondersteuning van het hoofd Juridische Ondersteuning en sinds september door de applicatiebeheerder. Het Hof verwacht in de eerste helft van 2017 een nieuwe IT manager aan te trekken. Hieronder in het kort enkele van de belangrijkste IT-projecten van 2016.

Interactive voice response (IVR)

Als eerste hebben de vestigingen Curaçao en Aruba gekozen voor het gebruik van IVR modules die het mogelijk maken om het telefoonverkeer bij de gerechten te monitoren. Doel is om de telefonische bereikbaarheid te verbeteren.

Service desk

Met het naar prioriteit rangschikken van verzoeken is het de IT-helpdesk gelukt om verzoeken die binnenkomen effectiever te behandelen. Het Service Desk programma biedt inzicht in het aantal en soort meldingen, waardoor er meer en beter bruikbare managementinformatie beschikbaar wordt.

4.4 Communicatie

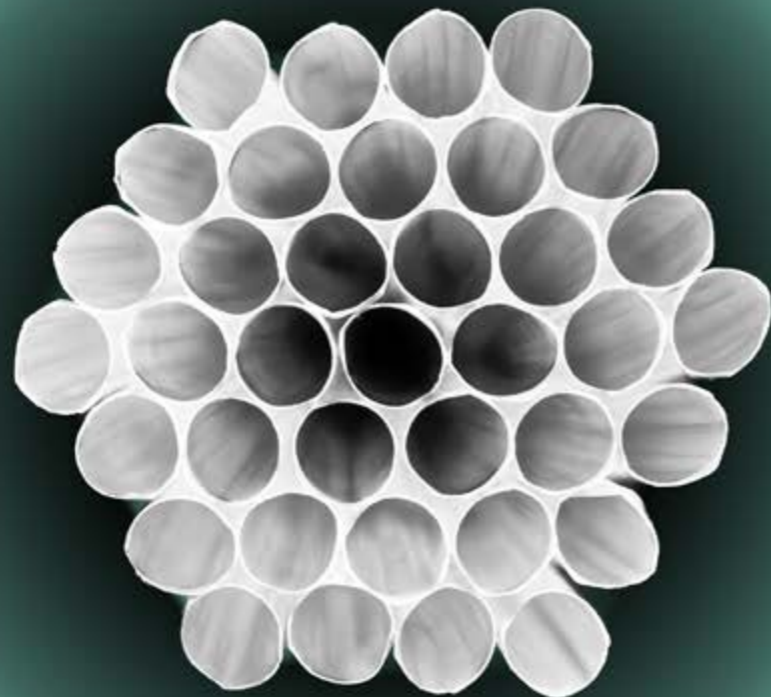
Het Hof heeft in 2016 invulling gegeven aan de functie van adviseur communicatie en voorlichting, die als hoofdtaak heeft, om het communicatieplan voor het Hof af te ronden en uit te voeren.

Een belangrijk onderdeel daarvan is het faciliteren van de pers in verslaglegging van zaken. In het verslagjaar zijn op Sint Maarten, Curaçao en Bonaire een aantal spraakmakende zaken behandeld die grote impact op de samenleving hebben gehad. Dat gaat gepaard met extra aandacht vanuit de pers, die dankbaar gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om voor schriftelijke verslaglegging vanuit de rechtszaal sociale media zoals Twitter en Facebook te gebruiken.

De persrichtlijnen van het Hof staan ook het gebruik van camera's in de rechtszaal toe. Voorheen nog onder regie van het Hof, maar in 2016 kreeg het Hof het verzoek van een aantal media om zelf beelden op te nemen in strafzaken op Curaçao. Opnemen in de rechtszaal is mogelijk met akkoord van de behandelende rechter(s), uiteraard met inachtneming van privacy van procesdeelnemers en het aanwezige publiek. De in de rechtszaal opgenomen beelden zijn later in een nieuwsprogramma uitgezonden.

Bekijk de persrichtlijnen op onze website: www.gemhofvanjustitie.org

5 De Personeelsraad

"Meer betrokkenheid bij besluitvorming"

De Personeelsraad van het Hof bestaat twee jaar. We kijken terug met de huidige voorzitter Angela Bennett. Zij is sinds maart 2016 in functie en is als gerechtssecretaris werkzaam op de vestiging Aruba.

"De raad moest ervoor zorgen dat medewerkers meer betrokken zouden worden bij totstandkoming van bestuursbesluiten die hun aangaan. Ook zou er dan beter naar het personeel geluisterd worden." De raad bestaat uit vertegenwoordigers van alle vier vestigingen. "De leden en hun karakters zijn zo verschillend en uniek. Dat maakt de samenwerking boeiend en leidt ertoe dat de aandachtspunten die binnenkomen, vanuit verschillende invalshoeken worden belicht. Ondanks het feit dat de leden op verschillende vestigingen werkzaam zijn en verschillende karakters hebben, is de samenwerking erg goed te noemen. Wij vormen een goed team en daar ben ik bij om," aldus de voorzitter.

Het raadplegen van de Personeelsraad is een proces dat niet altijd vlekkeloos verloopt. De Personeelsraad wordt soms onverwachts geconfronteerd met boze of verontruste medewerkers. Dit kan volgens Bennett worden voorkomen door het verbeteren van de communicatie vanuit het bestuur of het management met het personeel. Of door in een eerder stadium informatie te geven. Dit waren leermomenten die positief resultaat hebben geleverd. De Personeelsraad ondervindt namelijk dat de samenwerking met het bestuur steeds beter verloopt. "De raad wordt in een steeds eerder stadium bij belangrijke beslissingen betrokken," meldt Bennett tevreden.

Angela Bennett is sinds 1 juni 2009 werkzaam bij vestiging Aruba. Eerst op de strafadministratie en daarna als gerechtssecretaris bij de rechter-commissaris, sinds 2011 griffier bij strafzittingen en vanaf 2016 ook bij arbeidszaken en civielrechtelijke kortgedingen.

Misverstanden

De Personeelsraad behartigt belangen van het personeel, maar het is soms onduidelijk wat dat 'behartigen' precies inhoudt. "Het komt weleens voor dat collega's ons benaderen voor individuele kwesties, die eigenlijk bij hun directe leidinggevende of vestigingsmanager aangekaart moeten worden. De Personeelsraad wordt in dat kader gezien als een soort bemiddelaar, terwijl het Hof juist probeert te stimuleren dat werknemers voor individuele problemen bij hun leidinggevendenden aankloppen indien zij ergens mee zitten. De Personeelsraad is er meer voor zaken die het personeel als geheel aangaan," legt Bennett uit.

Op de goede weg

Er is veel vooruitgang geboekt, maar er is nog steeds ruimte voor verbetering. Ook aandachtspunten van personeelsleden worden meegenomen. "De Personeelsraad kan zeggen dat zij op de goede weg is, en dat deze punten ook de aandacht van het bestuur hebben en dat wij daadwerkelijk merken dat de Personeelsraad in de verschillende stadia van deze plannen wordt betrokken."

Het is soms onduidelijk wat dat 'behartigen' precies inhoudt.

In augustus 2017 kiest het personeel van het Hof de nieuwe Personeelsraad. Bennett benadrukt dat de Personeelsraad een goede basis wil leggen waar de opvolgers op kunnen voortbouwen.

*Personeelsraad (vlnr):
Drucela Valks (Curaçao)
Bianca Scheepbouwer (Curaçao)
Joyseline Daniel (Sint Maarten)
Stanley Mathilda (Curaçao)
Caroline Giesen (Rechters)
Sohan Chan (Aruba)
Mygalda Margaretha (Bonaire)*

6 Financiën

De financiering van het Hof is gebaseerd op de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De vier landen binnen het Koninkrijk waarvoor het Hof de rechtszaken behandelt, financieren gezamenlijk het Hof.

6.1 Financiën

De begroting van 2016 is tot stand gekomen door het toepassen van het kostprijsmodel, deze begroting is door de vier Ministers van Justitie in het Justitieel Vierpartijenoverleg goedgekeurd. De bijdrage van elk land wordt bepaald op basis van het aantal ingestroomde zaken, conform het kostprijsmodel.

De begroting voor 2016 was als volgt opgebouwd:

Tabel 1: begroting 2016

Begroting 2016	Bedragen x f 1.000				
	Aruba	BES	Curaçao	St. Maarten	Totaal
Instroomgerelateerd	12,168	2,370	13,791	4,539	32,869
Gerechtskosten	90	17	40	50	197
Beheerraad	46	46	46	46	185
Huisvestingskosten	-	230	-	-	230
Overig	87	87	139	87	400
Totaal	12,391	2,750	14,017	4,723	33,881

Resultaat 2016

Het Hof heeft over 2016 een positief resultaat behaald. Dit resultaat wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door de lagere personeelskosten. Deze kosten zijn lager omdat niet alle vacatures konden worden opgevuld en door lagere pensioenkosten als gevolg van de wijzigingen in de pensioenregeling, uitgevoerd door het Algemeen Pensioenfonds Curaçao (APC).

De Nederlands Antilliaanse gulden wordt aangeduid met de letter f. Voor wat betreft de vestigingen Bonaire en Aruba is de functionele valuta de Amerikaanse dollar respectievelijk de Arubaanse florin. Voor beide valuta geldt dat er een vaste wisselkoers gehanteerd wordt. De koers van de florin ten opzichte van de gulden is 1:1. Voor de dollar wordt de koers 1:1,79 gebruikt.

Tabel 2: Staat van baten en lasten 2016

Staat van baten en lasten Gemeenschappelijk Hof van Justitie		Bedragen x f 1.000			
		Totaal Budget	Realisatie	Vershil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	32,869	32,869	-	100%
	Bijdrage huisvestingskosten	230	273	43	119%
	Bijdrage gerechtskosten	197	245	48	124%
	Bijdrage Beheerraad	185	185	-	100%
	Overige bijdrage	400	414	14	104%
	Bijdrage project Rechtshandhaving	-	108	108	-
Totaal baten		33,881	34,094	213	101%
Kosten	Personeelskosten	27,874	25,336	2,538	91%
	- Salariskosten	24,700	21,281		
	- Overige	1,310	3,312		
	- Pensioenkosten	1,864	743		
	Exploitatie	4,262	5,324	-1,062	125%
	Afschrijvingskosten	755	722	33	96%
	Rentekosten	50	2	48	4%
	Projectkosten	158	854	-696	541%
	Beheerraad	185	155	30	84%
	Gerechtskosten	197	245	-48	124%
	Overige kosten	400	414	-14	104%
	Kosten project Rechtshandhaving	-	108	-108	-
Totaal kosten		33,881	33,160	721	98%
Resultaat		-	934	934	

6.2 Kosten 2016 per kostensoort

Personele kosten

Deze post bestaat naast de salariskosten uit diverse toelagen, uitkeringen en overige werkgeverslasten zoals AVBZ, AOV, ziektekosten en pensioenbijdragen van de werkgever. De personele kosten vormen veruit de grootste begrotingspost in vergelijking met de andere categorieën.

In de overige personele kosten zijn de kosten opgenomen van o.a. trainingen, opleidingen, inhuren van personeel, uitzendkrachten en rechters en Staatsraden die uit Nederland incidenteel bijstand verlenen.

Deze kosten waren in 2016 hoger dan begroot. Er is meer tijdelijk personeel ingehuurd om vacante functies waarvoor nog geen vaste invulling was gevonden, te kunnen ondervangen. Daarnaast is er ook meer geïnvesteerd in training en opleiding.

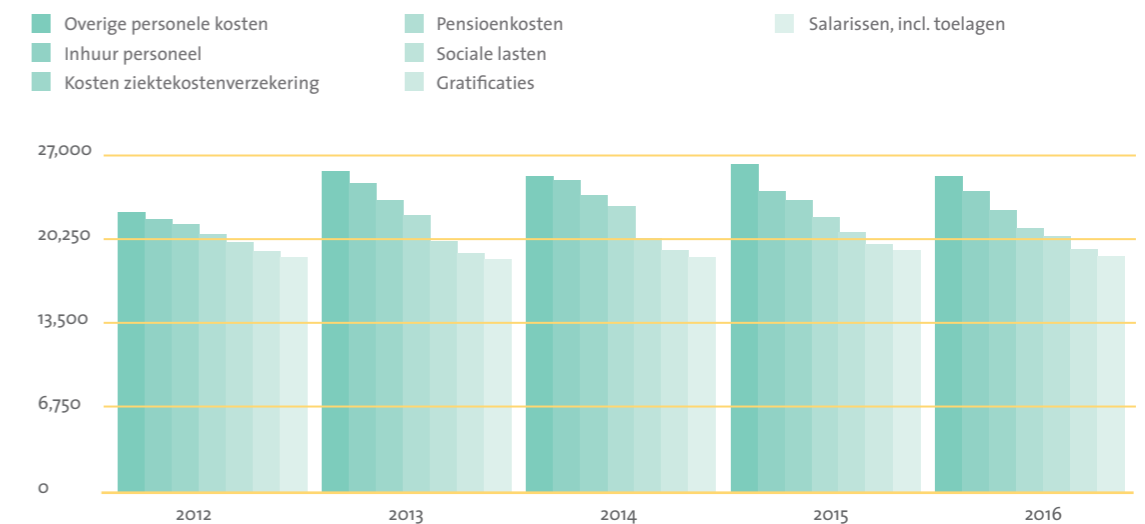
De pensioenkosten zijn lager dan het voorgaande jaar door de aangepaste pensioenregeling en door de openstaande vacatures. Vanaf 1 januari 2016 hebben ambtenaren en gelijkgestelden, aangesloten bij het APC, niet meer de mogelijkheid om vervroegd uit dienst te treden op de leeftijd van 55 jaar. Daarnaast is de pensioenregeling per 1 januari 2016 gewijzigd. Deze combinatie van wijzingen heeft ertoe geleid dat de premies die het Hof aan het APC moet afdragen lager zijn en dat delen van de pensioenvoorzieningen vrijvallen.

Tabel 3: Personele kosten realisatie 2016

Personele kosten realisatie 2016	Bedragen x f 1.000									
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Salariskosten incl. toelagen	5,247	4,704	652	642	10,626	11,680	2,392	2,366	18,891	19,392
Gratificaties	165	135	20	11	338	291	41	40	563	477
Sociale lasten	296	280	-	-	612	634	98	93	1,001	1,007
Pensioenkosten	427	404	-18	7	242	565	99	92	743	1,068
Kosten ziektekostenverzekeringen	333	302	74	105	846	859	146	136	1,389	1,402
Inhuur personeel	138	287	22	22	1,307	424	4	24	1,491	757
Overige personeelskosten	62	126	10	19	1,107	2,002	13	79	1,258	2,227
Totaal realisatie	6,668	6,238	760	806	15,078	16,456	2,793	2,830	25,336	26,330

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van de personele kosten in de afgelopen vijf jaren.

Tabel 4: Personele kosten 2012 t/m 2016

De personele kosten zijn gerelateerd aan het aantal personeelsleden werkzaam bij het Hof, zoals in onderstaand overzicht naar vestiging verdeeld is weergegeven.

Tabel 5: Personeelsaantallen per vestiging

Personeelsaantallen	Aantallen FTE										Totale Formatie
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	
Rechtelijke Macht (incl. Hof leden en plv Rechters)	11.0	10.0	1.0	1.0	24.0	24.0	5.0	4.0	41.0	39.0	41.0
Rio/Raio's	2.0	1.0	-	-	4.0	5.0	-	-	6.0	6.0	8.0
Vestigingsmanagers/Griffier GEA	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	4.0	4.0	4.0
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	19.0	19.0	-	-	19.0	19.0	21.0
Juridische ondersteuning	16.0	17.0	1.0	1.0	19.0	21.0	6.0	5.0	42.0	44.0	47.5
Administratieve ondersteuning	13.5	11.0	2.0	2.0	19.0	21.0	5.0	4.0	39.5	38.0	45.5
Overige ondersteuning	7.0	7.0	1.0	1.0	13.0	16.0	3.0	3.0	25.0	26.0	25.0
Totaal	50.5	47.0	5.0	5.0	101.0	107.0	20.0	17.0	176.5	176.0	192.0

De totale formatie voor het Hof is vastgesteld op 192 fte. Per einde 2016 waren er 176,5 fte vervuld.

Exploitatiekosten

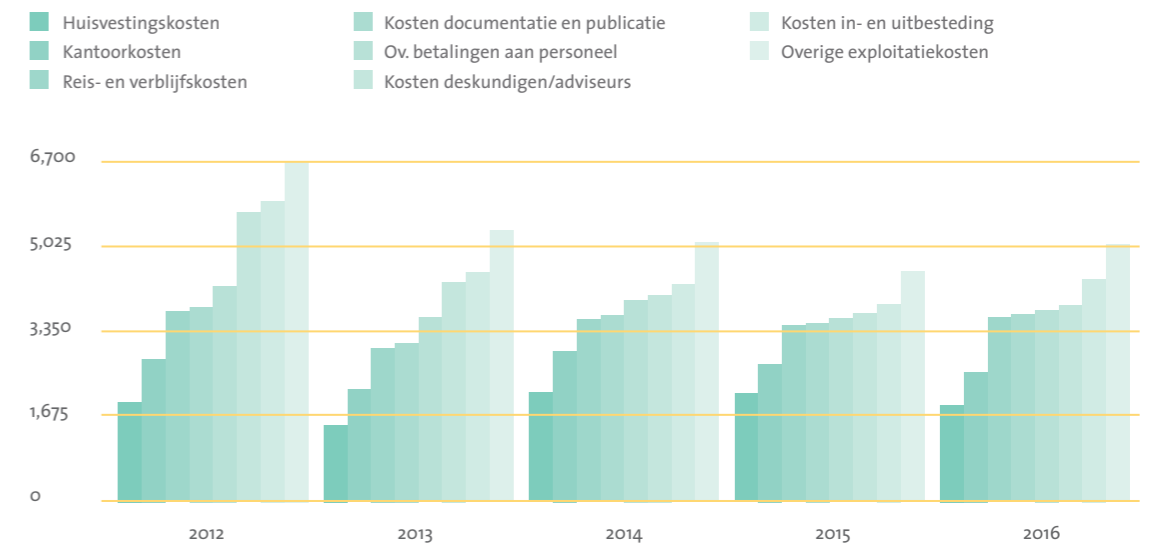
De exploitatiekosten bestaan per vestiging uit:

Tabel 6: exploitatiekosten per vestiging 2015 en 2016

Exploitatiekosten realisatie 2016	Aantallen FTE									
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Huisvestingskosten	889	919	389	585	480	733	410	341	2,167	2,578
Kantoorkosten	157	138	64	59	322	266	116	113	659	576
Reis- en verblijfskosten	202	139	58	40	459	407	347	161	1,066	747
Kosten documentatie en publicatie	6	1	3	1	42	47	10	8	61	57
Overige betalingen aan personeel	23	37	-	-	67	39	-	17	90	93
Kosten deskundigen / adviseurs (externe inhuur)	2	-	2	-	66	100	11	-	80	100
Kosten in- en uitbesteding	-	-	-	-	512	176	-	-	512	176
Overige exploitatiekosten	164	149	54	51	342	348	129	104	689	652
Totaal	1,443	1,383	570	736	2,289	2,116	1,023	744	5,324	4,979

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van de exploitatiekosten in de afgelopen vijf jaren. De totale exploitatiekosten zijn gestegen ten opzichte van het jaar 2015, maar liggen op het niveau van de jaren 2013 en 2014. De grootste afwijkingen in de kosten categorieën zijn te zien in de huisvestingskosten, reis- en verblijfskosten en kosten deskundigen en adviseurs.

Tabel 7: exploitatiekosten per vestiging 2012 t/m 2016

Huisvestingskosten

Deze post bevat kosten met betrekking tot het gebruik van de panden, kosten voor elektra en water, alsook onderhoudskosten voor bijvoorbeeld de airco-units. De huurkosten die onder deze rubriek vallen, hebben betrekking op huur van bijvoorbeeld vergaderruimte en archiefruimte. De huisvestingskosten zijn lager dan in 2015.

Reis- en verblijfskosten

De reis- en verblijfskosten zijn hoger dan begroot. Dit houdt verband met het inzetten van medewerkers en rechters op andere vestigingen om onder andere de werkzaamheden van de vacante functies en langdurig zieken op te vangen en ter ondersteuning bij de implementatie van de projecten zoals opgenomen in het jaarplan. Enkele van de vacante functies zijn intussen opgevuld en er is een alternatieve oplossing voor de langdurig zieken.

Afschrijvingskosten

De totale afschrijvingskosten zijn in 2016 licht gedaald ten opzichte van 2015. Het Hof heeft in 2016 vooral geïnvesteerd in vervanging van vaste activa die zijn afgeschreven. Hierdoor zijn de afschrijvingskosten nagenoeg op hetzelfde niveau gebleven.

Tabel 8: afschrijvingskosten per vestiging 2015 en 2016

Afschrijvingskosten realisatie 2016	Bedragen x f 1.000									
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Installaties en inventarissen	25	36	16	13	151	144	17	15	209	208
Automatisering	100	97	17	17	321	341	38	36	476	491
Afschrijvingen overig	-	-	-	-	27	21	10	10	37	31
Totaal	125	133	33	30	499	506	65	61	722	730

Project versterking Rechtshandhaving

Dit project omhelst een programmatische aanpak en versterking van de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit in de Caribische delen van het Koninkrijk. In het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO) zijn afspraken gemaakt over de aanpak van misdrijven die gezien de ernst of frequentie dan wel het georganiseerde verband waarin ze worden gepleegd, een ernstige inbreuk op de rechtsorde maken. Hiertoe is het nodig dat in de justitiële keten als geheel wordt geïnvesteerd om met voorrang de grensoverschrijdende ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Aangezien deze aanpak ook tot stijging van het aantal (zware) strafzaken bij het Hof zal leiden, heeft de Nederlandse minister van Veiligheid en Justitie ten behoeve van het Hof ingestemd met financiering van extra strafrechtelijke capaciteit. De totale financiering bedraagt € 1.200.000. In principe beslaat het project een periode van 2 jaren.

In 2016 is € 345.000 of f 685.000 beschikbaar gesteld voor dit project. Deze financiering wordt aangewend ten behoeve van de salariskosten van vier medewerkers, namelijk één rechter commissaris, één strafrechter en twee rechtssecretarissen. Deze medewerkers zijn later ingestroomd dan geraamd. Het project verkeerde gedurende 2016 in een opstartfase. De betreffende medewerkers hebben dan ook slechts gedeeltelijk aan het project rechtshandhaving kunnen werken. De kosten verbonden aan deze medewerkers zijn f 402.000 waarvan f 108.000 ten laste van de ontvangen bijdrage f 685.000 kan worden gebracht. Er is dan ook f 577.000 opgenomen onder de overige schulden als nog te besteden. Het restant van de gemaakte kosten ad f 294.000 is als personele kosten opgenomen in de reguliere exploitatie.

Project Rechtshandhaving	in f x 1.000
	2016
Bijdrage 2016	685
Af: personele kosten	-108
Nog te besteden	577

6.3 Kosten per vestiging

Aruba

Tabel 9: begroting vs. realisatie vestiging Aruba

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2016		Bedragen x f 1.000			
Aruba					
		Begroot	Realisatie	Verschil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	8,093	8,093	-	100%
	Bijdrage gerechtskosten	90	118	28	131%
	Overige bijdrage	87	89	2	103%
Totaal baten		8,270	8,300	30	100%
Kosten	Personeelskosten	6,775	6,668	107	98%
	Salariskosten	5,901	5,876		
	Overige	400	365		
	Pensioenkosten	474	427		
	Exploitatie	1,198	1,443	-245	120%
	Afschrijvingskosten	120	125	-5	104%
	Gerechtskosten	90	118	-28	131%
	Overige kosten	87	89	-2	103%
Totaal kosten		8,270	8,443	-173	102%
Resultaat		-	-143	-143	

De personeelskosten van Aruba laten een overschot zien. In de begroting is rekening gehouden met de kosten van een aantal vacatures over het hele jaar. Dit overschot wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door vacatures die nog niet zijn opgevuld of die gedurende het jaar zijn opgevuld.

De hogere exploitatiekosten worden vooral veroorzaakt door gestegen reis- en verblijfskosten, kantoorkosten en onderhoudskosten voor bijvoorbeeld de airco-units. De hoger reis- en verblijfskosten zijn in verband met het inzetten van rechters voor o.a. belastingrechtspraak en medewerkers van andere vestigingen ter ondersteuning bij o.a. de implementatie van de projecten.

Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Tabel 10: begroting vs. realisatie vestiging Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2016		Bedragen x f 1.000			
Bonaire, Sint Eustatius en Saba					
		Begroot	Realisatie	Verschil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	1,195	1,195	-	100%
	Bijdrage huisvestingskosten	230	273	43	119%
	Bijdrage gerechtskosten	17	39	22	229%
	Overige bijdrage	87	45	-42	52%
Totaal baten		1,529	1,552	23	102%
Kosten	Personeelskosten	914	760	154	83%
	Salariskosten	822	726		
	Overige	47	52		
	Pensioenkosten	45	-18		
	Exploitatie	251	297	-46	118%
	Afschrijvingskosten	30	33	-3	110%
	Huisvestingskosten	230	273	-43	119%
	Gerechtskosten	17	39	-22	229%
	Overige kosten	87	45	42	52%
Totaal kosten		1,529	1,447	82	95%
Resultaat		-	105	105	

De vestiging BES laat in de personeelskosten een overschot zien omdat een vacature nog niet is opgevuld. De huisvestingskosten zijn hoger dan begroot, omdat het huurtarief voor het pand Fort Oranje per eind 2015 is gecorrigeerd. Ten tijde van het opstellen van de begroting was deze correctie nog niet bekend. De gerechtskosten van de vestiging BES zijn hoger dan begroot. De kosten zijn gestegen als gevolg van meer anderstalige rechtzoekenden, waardoor meer tolkenkosten worden gemaakt. Deze kosten worden volgens de open eindfinanciering volledig vergoed.

Voorts dienen beide locaties mogelijkheid te bieden voor videoconference apparatuur en verbindingen die beschikbaar en technisch in orde worden gehouden.

Huisvesting vestigingen BES

Bonaire

Het Openbaar Lichaam Bonaire heeft eerder aangegeven dat het Fort Oranje, waarin het Gerecht in eerste aanleg Bonaire is gevestigd, gerestaureerd moet worden. Hoewel in eerste instantie werd gesproken over een planning in de eerste helft van 2017, waren er in 2016 nog geen concrete plannen. Gedurende de restauratie zal het Gerecht elders gehuisvest moeten worden. In 2017 zal een geschikte locatie moeten worden gezocht.

Sint Eustatius

Op Sint Eustatius wordt de Guesthouse gerenoveerd en is uitgeweken naar andere tijdelijke, suboptimale huisvesting. Het is noodzakelijk om permanente huisvesting zeker te stellen, zodat ook de Stataanse rechtzoekende ter plaatse kan worden bediend. Er moeten een geschikte locatie zijn met een loket en ruimtes voor zitting, verhoren, een ophoudcel en archief. Er is een nieuwe griffier voor de rechter commissaris strafzaken, die deze nevenvestiging kan bemensen.

Saba

Op Saba kan voor zittingen gebruik worden gemaakt van de Raadzaal, maar ook hier dient te worden voorzien in huisvesting met een loketfunctie en werkruimte voor de rechter commissaris strafzaken en de griffier zoals verhoorruimte, ophoudcel, kantoor en een (afsluitbaar) archief. Voor beide Bovenwindse zittingsplaatsen geldt dat er blijvend aandacht moet worden geschonken aan het vergaren en op peil houden van de nodige kennis en om vaardigheden te krijgen voor het werkgebied.

Curaçao

Tabel 11: begroting vs realisatie vestiging Curaçao

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2016		Bedragen x f 1.000			
Curaçao					
		Begroot	Realisatie	Verschil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	19,682	19,682	-	100%
	Bijdrage huisvestingskosten	40	49	9	123%
	Bijdrage gerechtskosten	-	108	108	-
	Overige bijdrage	139	191	52	137%
Totaal baten		19,861	20,030	169	101%
Kosten	Personeelskosten	16,984	15,078	1,906	89%
	Salariskosten	14,055	12,084		
	Overige	1,610	2,752		
	Pensioenkosten	1,319	242		
	Exploitatie	1,970	2,289	-319	116%
	Projectkosten	158	854	-696	541%
	Project Rechtshandhaving	-	108	-108	-
	Afschrijvingskosten	520	499	21	96%
	Rentekosten	50	2	48	4%
	Gerechtskosten	40	49	-9	123%
Overige kosten	139	191	-52	137%	
Totaal kosten		19,861	19,070	791	96%
Resultaat		-	960	960	

De vestiging Curaçao is de grootste vestiging. Op deze vestiging zijn relatief meer medewerkers werkzaam dan bij de andere vestigingen. Bovendien is het Bedrijfsbureau, dat enkele centrale taken heeft, zoals de financiële administratie, de afdeling IT en HRM, daar gehuisvest. Centrale kosten, zoals kosten voor opleidingen, Hofbrede projecten en externe ondersteuning worden ook centraal bij Curaçao berekend.

Er is een ruime onderbesteding in de personeelskosten ten opzichte van de begroting. De personeelskosten zijn lager dan begroot, omdat een flink aantal vacatures nog niet is ingevuld en vanwege lagere pensioenkosten als gevolg van de wijzigingen in de pensioenregeling. De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot door inhuur van personeel om de werkzaamheden gerelateerd aan vacante functies op te vangen en voor investeringen in training en opleidingen.

De exploitatiekosten laten een overschrijding zien, als gevolg van hogere reis- en verblijfskosten en hogere kosten voor in- en uitbesteding dan begroot. De stijging van reis- en verblijfskosten is voor toepassing voor alle vestigingen, omdat bijstand aan elkaar wordt verleend om o.a. de werkzaamheden van de vacante functies en langdurig zieken op te vangen.

De hogere kosten voor in- en uitbesteding worden voornamelijk veroorzaakt door juridische bijstand in zaken van personeel tegen het Hof en externe ondersteuning bij de uitvoering en implementatie van de projecten zoals opgenomen in het jaarplan. De projecten die in deze post worden verantwoord zijn o.a. het visietraject en het project AO/IC & KW.

Onder projectkosten worden de kosten van het project zaaksregistratiesysteem GEAR verantwoord. In de begroting 2016 was een beperkt bedrag beschikbaar voor dit project, namelijk f 157.000, hoewel de verwachting was dat de kosten hoger zouden uitvallen. Het bestuur heeft toegezegd dat indien nodig gezocht zou worden naar additionele middelen om het project te financieren. Deze is gevonden in de financiële ruimte bij de onderbesteding in de personeelskosten, zodat de hogere kosten binnen de begroting 2016 zijn opgevangen.

Sint Maarten

Tabel 12: begroting vs realisatie vestiging Sint Maarten

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2016		Bedragen x f 1.000			
Sint Maarten					
		Begroot	Realisatie	Verschil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	3,899	3,899	-	100%
	Bijdrage gerechtskosten	50	39	-11	78%
	Overige bijdrage	87	89	2	102%
Totaal baten		4,036	4,027	-9	100%
Kosten	Personeelskosten	3,201	2,793	408	87%
	Salariskosten	2,972	2,636		
	Overige	64	58		
	Pensioenkosten	165	99		
	Exploitatie	628	1,023	-395	85%
	Afschrijvingskosten	70	65	5	93%
	Gerechtskosten	50	39	11	78%
	Overige kosten	87	89	-2	102%
Totaal kosten		4,036	4,009	27	99%
Resultaat		-	18	18	

De personeelskosten van Sint Maarten laten, net als bij de andere vestigingen, een overschot zien. Dit overschot wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door vacatures die gedurende het jaar zijn opgevuld, terwijl in de begroting rekening is gehouden met de kosten van de vacatures over het hele jaar. Daarnaast zijn de pensioenkosten lager als gevolg van de vacatures en wijzigingen in de pensioenregeling, aangezien de medewerkers van de vestiging Sint Maarten eveneens aangesloten zijn bij APC in Curaçao.

De exploitatiekosten zijn hoger, vooral vanwege hogere huisvestingskosten. Omdat het personeel in twee afzonderlijke panden is gehuisvest, hebben enkele interne verhuizingen in het afgelopen jaar merkbare invloed gehad op de totale huisvestingskosten.

De reis- en verblijfskosten zijn hoger dan begroot door de kosten die gemoeid zijn met de ondersteuning bij o.a. strafzaken vanuit de overige vestigingen, waarvoor medewerkers naar Sint Maarten werden overgevoerd.

6.4 Eigen vermogen

Het eigen vermogen over 2016 is beïnvloed door een correctie die is toegepast op de stand van het eigen vermogen per 31 december 2015 en het resultaat 2015, als gevolg van correcties uit voorgaande jaren.

De impact op het resultaat en het vermogen is als volgt:

Eigen vermogen	Saldo in f x1.000	
	31/12/16	31/12/15
Exploitatiereserve (stand per 1 januari)	2,454	3,086
Mutaties boekjaar:		
- onverdeeld resultaat	934	511
- actuariële winsten en verliezen	-103	-1,143
Totaal	3,285	2,454

Het eigen vermogen heeft een positief verloop over het jaar 2016, dat voor het overgrote deel wordt veroorzaakt door het resultaat vanwege openstaande vacatures en wijzigingen in de pensioenregeling voor het personeel in Curaçao, Bonaire en Sint Maarten. Het gevolg van deze wijzigingen is dat de premies die het Hof aan het APC moet afdragen, omlaag zijn gegaan.

Conform artikel 15, lid 4, van het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie komt een positief exploitatieresultaat, rekening houdend met de maximaal toegestane omvang van het eigen vermogen op balansdatum, ten goede aan de exploitatiereserve van het Hof. Ingevolge artikel 1 wordt het resultaat over het jaar afzonderlijk onder het eigen vermogen gepresenteerd als onverdeeld resultaat. Het eigen vermogen van het Hof mag het maximum van 10% van de gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren gemeten, niet overschrijden. Bij overschrijding van de genoemde 10% zal het surplus worden afgeroomd en naar rato van de verdeelsleutel worden teruggegeven aan de landen. De gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren bedraagt f 33,247 miljoen. Dus wordt het eigen vermogen boven f 3,325 miljoen afgeroomd. Het eigenvermogen per 31-12-2016 bedraagt f 3,285 miljoen. Derhalve zal er geen afroming plaatsvinden.

6.5 Gerechtskosten

Onder gerechtskosten worden verstaan de kosten die het Hof maakt gedurende of als gevolg van de behandeling van een aan de rechter voorgelegde zaak. Deze kosten worden vergoed volgens de open eindfinanciering. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de landen worden overgedragen. Het vaststellen van de begroting komt tot stand door een in het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie vastgestelde berekening op basis van historische kosten.

De kosten zijn - met uitzondering van de vestiging Curaçao - licht gestegen ten opzichte van 2015. De kosten zijn toegenomen vooral vanwege inzet van tolken en vertalers bij de behandeling van personen- en familiezaken. Het is van belang dat iedere rechtzoekende begrijpt wat er in de rechtszaal wordt besproken.

Tabel 13: Gerechtskosten 2016 vs. 2015 naar soort

Gerechtskosten	in f x1.000	
	2016	2015
Tolken en vertalers in zaken	226	180
Deskundigen in civielrechtelijke zaken	6	9
Overige civielrechtelijke gerechtskosten	1	1
Overige gerechtskosten in strafzaken	12	43
Totaal	245	233

Tabel 13a: budget vs. realisatie Gerechtskosten

Overzicht budget vs realisatie Gerechtskosten 2016			Bedragen in f x1.000
Land	Begroot	Gerealiseerd	Te verrekenen
Aruba	90	118	28
BES	17	39	22
Curaçao	40	49	9
Sint Maarten	50	39	-11
Totaal	197	245	48

6.6 Overige kosten

Met het onderdeel overige uitgaven geeft het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie ruimte om een begroting in te dienen voor kosten die niet met de instroom gerelateerde bijdrage gefinancierd kunnen worden. In de memorie van toelichting op het Rijksbesluit wordt onder deze begrotingspost onder meer megazaken en kosten voor het in opleiding nemen van rechterlijke ambtenaren in opleiding en rechters in opleiding (raio's en rio's) vermeld.

Megazaken zijn zaken die vanwege de omvang van het dossier en het grote aantal zittingsdagen buitenproportioneel veel capaciteit vergen. Het Hof krijgt meer en meer te maken met grote en bewerkelijke zaken, die over het algemeen veel tijd en extra maatregelen vergen, met als gevolg extra kosten. Megazaken leggen daarmee een, vanuit financieringsoogpunt, onevenredig groot beslag op de organisatie.

Vanaf 2015 zijn er zes raio's en rio's in opleiding. De komende jaren zal het Hof zich blijven inspannen om meer lokale rechters te laten benoemen. Hiervoor zullen in het kader van de werving, selectie en opleiding van juristen extra inspanningen worden gedaan.

Het bestuur wil graag het aantal opleidingsplaatsen vermeerderen, dit uiteraard afhankelijk van de beschikbare opleidingscapaciteit. De kosten van de raio- en rio-opleiding kunnen echter niet geheel uit de instroomgerelateerde bijdrage worden gefinancierd. Om de opleidingscapaciteit mogelijk te maken heeft het Hof in de begroting apart budget opgenomen voor deze kosten.

De overige kosten worden volgens de open eindfinanciering vergoed. Voor de afgeronde megazaken en opleidingskosten van een jaar wordt een verantwoording opgesteld. In de verantwoording worden de werkelijke kosten afgezet tegen de begroting voor overige kosten. Overschotten en tekorten worden met het betreffende land jaarlijks verrekend.

Tabel 14: budget vs. realisatie Overige kosten

Overzicht budget vs realisatie Overige kosten 2016			Bedragen in f x1.000
Land	Begroot	Gerealiseerd	Te verrekenen
Aruba	87	89	2
BES	87	45	-42
Curaçao	139	191	52
Sint Maarten	87	89	2
Totaal	400	414	14

6.7 Beheerraad

De kosten voor de Beheerraad komen voor rekening van de begroting van de Beheerraad. In deze kosten zijn meegenomen de kosten van vergaderingen en inhuur van externen. De kosten van externe inhuur zijn lager dan 2015 door een aanpassing, in opdracht van de Beheerraad, in de wijze van toerekening van de kosten van de externe accountant en juridische adviseurs. Deze kosten komen vanaf 2016 weer ten laste van het budget van het Hof.

Tabel 15: budget vs realisatie Beheerraad

Eigen vermogen		Bedragen in f x1.000	
		2016	2015
Bijdrage		185	3,086
Kosten	Personeelskosten	121	117
	Vergaderkosten	8	11
	Reis- en verblijfskosten	23	28
	Externe inhuur	3	63
	Overige	-	-
Totaal kosten		155	219
Resultaat		30	-34

7 Zaaksantallen

7.1 Rechtspraak in eerste aanleg

Instroom in eerste aanleg

De zaken in eerste aanleg worden per vestiging aangeleverd en geregistreerd. De instroom van zaken is in 2016 gemiddeld met 4% gestegen ten opzichte van 2015. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de forse stijging op Bonaire (+37%) en lichte stijging op Curaçao (+8%) en Sint Maarten (+6%).

De stijging op de overige vestigingen wordt getemperd door de afname van de instroom op Aruba (-7%). Deze afname betreft voornamelijk misdrijf- en bestuurszaken. De politie van Aruba concentreert zich met succes op zware strafzaken. Dit uit zich in een sterk toegenomen aantal rechter commissaris-verrichtingen, maar een verlaging van het aantal strafzaken, omdat eenvoudiger zaken blijven liggen.

De toename op de BES is zichtbaar in het rechtsgebied straf in de zeer lichte categorie (overtredingen). Op Curaçao is de toename voornamelijk veroorzaakt door een stijging in de lichte categorie zaken, overtredingen en civiele verstek- en beslagzaken. Op Sint Maarten nemen vooral civiele zaken van gemiddelde zwaarte (EJ zaken) toe en OTS zaken.

Tabel 16: Instroom 2016 vs. 2015

Instroom 2016 vs instroom 2015											
Zaakscategorieën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal	
		2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Civiele Bodemprocedure (incl. Arb.Zaken)	Zwaar	639	519	106	87	790	862	199	220	1,734	1,688
Kort Geding	Gemiddeld	240	201	33	45	276	325	155	162	704	733
KZ verklaringen (Hoftaak)	Licht	0	0	0	0	69	41	0	0	69	41
Verstekzaken Civiel (incl. Bev.Bet&Referte)	Licht	909	906	36	30	732	585	30	33	1,707	1,554
Tucht & Toezichtzaken	Gemiddeld	29	37	3	2	90	120	38	55	160	214
Personen- & familiezaken	Gemiddeld	602	613	180	165	865	813	219	226	1,866	1,817
Overige EJ zaken	Gemiddeld	198	216	36	34	202	237	128	63	564	550
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Licht	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Beslagzaken	Licht	298	328	36	39	363	276	121	101	818	744
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	11	8	6	5	23	25	5	5	45	43
Onder curatele/bewind stelling	Gemiddeld	23	36	10	9	127	115	8	9	168	169
OTS minderjarigen	Zwaar	35	26	27	20	66	74	36	13	164	133
Subtotaal Civielrecht		2,985	2,890	473	437	3,603	3,473	939	887	8,000	7,687
Ambtenarenzaken	Gemiddeld	170	230	5	7	126	123	65	16	366	376
LAR	Gemiddeld	159	173	35	26	134	149	155	165	483	513
Belastingzaken	Licht	214	265	10	50	848	898	65	131	1,137	1,344
Subtotaal Bestuursrecht		543	668	50	83	1,108	1,170	285	312	1,986	2,233
Bulgzaken Straf	Licht	115	127	3	10	323	342	37	83	478	562
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	979	1,339	196	148	445	531	333	294	1,953	2,312
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	21	17	5	6	84	76	4	5	114	104
Overige RC handelingen	Licht	1,542	1,170	413	398	2,018	2,102	497	714	4,470	4,384
Huiszoekingen	Gemiddeld	55	72	27	33	102	95	18	7	202	207
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Licht	6	3	4	7	19	18	0	4	29	32
Overtredingen	Zeer licht	5,466	6,307	626	187	11,632	10,070	2,554	2,103	20,278	18,667
Subtotaal Strafrecht		8,184	9,035	1,274	789	14,623	13,234	3,443	3,210	27,524	26,268
Totaal		11,712	12,593	1,797	1,309	19,334	17,877	4,667	4,409	37,510	36,188

De zaakszwaarte van een zaakscategorie is gebaseerd op de gemiddelde tijdsbesteding voor de behandeling van een zaak van die categorie.

Tabel 17: Instroom per zaakscluster 2016 vs. 2015

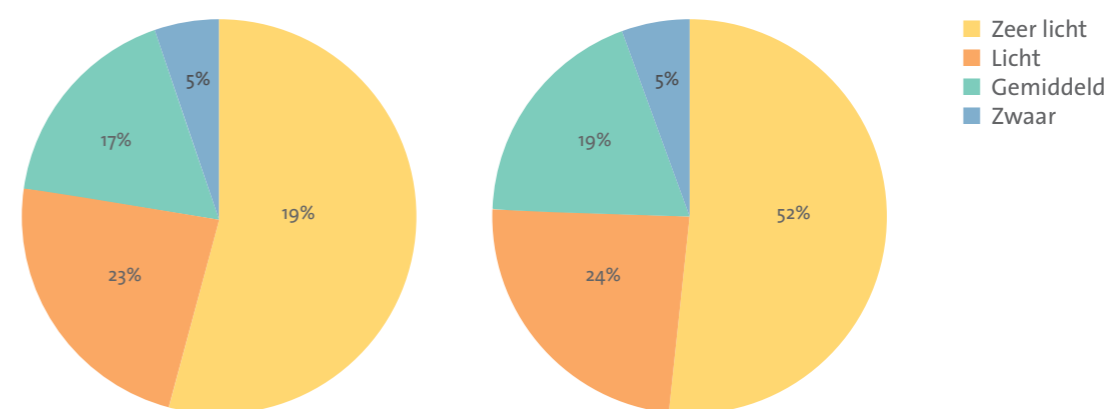
Instroom 2016 vs 2015											
Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	
Zeer licht	5,466	6,307	626	187	11,632	10,070	2,554	2,103	20,278	18,667	
Licht	3,085	2,799	502	535	4,372	4,262	750	1,066	8,709	8,662	
Gemiddeld	2,455	2,917	525	469	2,367	2,508	1,119	997	6,466	6,891	
Zwaar	706	570	144	118	963	1,037	244	243	2,057	1,968	
Totaal	11,712	12,593	1,797	1,309	19,334	17,877	4,667	4,409	37,510	36,188	

In onderstaande grafiek is de totale instroom per zaakscategorie in percentages vergeleken met de zaakscategorieën in het voorgaande jaar. Met name bij de zeer lichte zaken en de zware zaken is een lichte stijging zichtbaar.

Tabel 18: Instroom per zaakscluster 2016 vs. 2015

Instroom per zaakscluster 2016

Instroom per zaakscluster 2015

Civiele zaken:

Langdurige onverdeelde boedels (tera di famia)

Het gaat daarbij om nalatenschappen die lang geleden, soms honderden jaren terug, zijn opengevallen en die nooit verdeeld zijn onder de erfgenamen. Door het tijdsverloop is het dan niet meer mogelijk vast te stellen wie de, soms honderden of duizenden, rechthebbenden zijn. Dit soort zaken neemt toe, vooral in Curaçao, maar ook op Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius. Met toepassing van een tien jaar geleden ingevoerde wettelijke regeling kan de rechter de grond toekennen aan de gebruikers van de grond. Soms gaat het om kleine, overzichtelijke boedels - bijvoorbeeld een onbebouwd stuk land - maar soms ook om grote, gecompliceerde boedels met veel bewoners. Bekende voorbeelden in Curaçao zijn Samí Liber, Rancho en Vetter. Vanwege het publieke karakter van deze zaken worden alle uitspraken opgenomen op de website van het hof.

Uitstroom 2016 vs. Uitstroom 2015

Tabel 19: Uitstroom 2016 vs. 2015

Uitstroom 2016 vs uitstroom 2015											
Zaakscategorieën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal	
		2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Civiele Bodemprocedure (incl. Arb.Zaken)	Zwaar	478	403	88	61	518	707	194	186	1,278	1,357
Kort Geding	Gemiddeld	222	174	36	40	302	347	150	161	710	722
KZ verklaringen (Hoftaak)	Licht	0	0	0	0	198	21	0	0	198	21
Verstekzaken Civiel (incl. Bev.Bet&Referte)	Licht	909	906	36	30	732	585	30	33	1,707	1,554
Tucht & Toezichtzaken	Gemiddeld	46	34	3	5	54	96	25	29	128	164
Personen- & familie zaken	Gemiddeld	374	540	131	116	446	622	152	158	1,103	1,436
Overige EJ zaken	Gemiddeld	418	192	29	37	107	127	40	50	594	406
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Licht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beslagzaken	Licht	298	328	36	39	363	278	121	101	818	746
Failissement en surseance van betaling	Zwaar	5	4	5	4	16	11	3	4	29	23
Onder curatele/bewind stelling	Gemiddeld	28	42	2	3	24	75	5	9	59	129
OTS minderjarigen	Zwaar	30	23	18	18	71	16	3	3	122	60
Subtotaal Civielrecht		2,808	2,646	384	353	2,831	2,885	723	734	6,746	6,618
Ambtenarenzaken	Gemiddeld	163	152	1	2	88	59	9	35	261	248
LAR	Gemiddeld	136	125	27	19	148	142	160	181	471	467
Belastingzaken	Licht	170	606	25	81	477	636	23	147	695	1,470
Subtotaal Bestuursrecht		469	883	53	102	713	837	192	363	1,427	2,185
Bul kzaken Straf	Licht	115	127	3	10	323	342	37	83	478	562
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	979	1,339	196	148	445	531	333	294	1,953	2,312
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	21	17	5	6	84	76	4	5	114	104
Overige RC handelingen	Licht	1,542	1,170	413	398	2,018	2,102	497	714	4,470	4,384
Huiszoekingen	Gemiddeld	55	72	27	33	102	95	18	7	202	207
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Licht	6	3	4	7	19	18	0	4	29	32
Overtredingen	Zeer licht	5,466	6,307	626	187	11,632	10,070	2,554	2,103	20,278	18,667
Subtotaal Strafrecht		8,184	9,035	1,274	789	14,623	13,234	3,443	3,210	27,524	26,268
Totaal		11,461	12,564	1,711	1,244	18,167	16,956	4,358	4,307	35,697	35,070

De zaakszwaarte van een zaakscategorie is gebaseerd op de gemiddelde tijdsbesteding voor de behandeling van een zaak van die categorie.

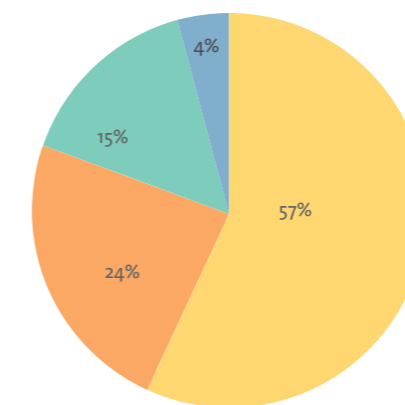
De totale uitstroom in 2016 is met 2% gestegen in vergelijking met 2015. De grootste toename (38%) in uitstroom is op Bonaire gerealiseerd, van circa 1.200 naar ruim 1.700, voornamelijk in de strafzaken. Curaçao heeft 7% meer uitstroom gerealiseerd in 2016 ten opzichte van 2015 en Sint Maarten 1%. Op Aruba was een daling van circa 9% zichtbaar in de uitstroom.

Tabel 20: Uitstroom per zaakscluster 2016 vs. 2015

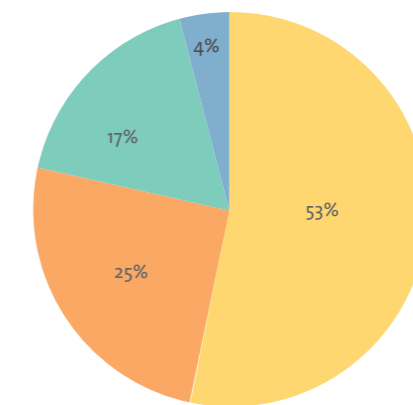
Uitstroom 2016 vs 2015										
Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Zeer licht	5,466	6,307	626	187	11,632	10,070	2,554	2,103	20,278	18,667
Licht	3,040	3,140	517	565	4,130	3,982	708	1,082	8,395	8,769
Gemiddeld	2,421	2,670	452	403	1,716	2,094	892	924	5,481	6,091
Zwaar	534	447	116	89	689	810	204	198	1,543	1,544
Totaal	11,461	12,564	1,711	1,244	18,167	16,956	4,358	4,307	35,697	35,070

Tabel 21: Uitstroom per zaakscluster 2016 vs. 2015

Uitstroom per zaakscluster 2016

Uitstroom per zaakscluster 2015

■ Zeer licht
■ Licht
■ Gemiddeld
■ Zwaar

Eerste "pre-pack" bij faillissementen

Het Gerecht te Curaçao beleefde in 2016 een novum, toen voor het eerst met succes een zogenaamde "pre-pack" is ingezet, een voorafgaand aan het faillissement voorbereide doorstart van een bedrijf. Een pre-pack kan een nuttig instrument zijn om het nadeel dat schuldeisers, werknemers en derden als gevolg van een faillissement ervaren, te beperken. Het biedt tevens de mogelijkheid om een bedrijf en de werkgelegenheid te "redden". Bij een reguliere afwikkeling van een faillissement komt het slechts bij hoge uitzondering tot enige vorm van doorstart. Niet alleen dat, het komt ook zelden voor dat iets kan worden betaald aan concurrente schuldeisers. Zo blijkt uit gegevens van de laatste twintig jaar van de op Curaçao beëindigde faillissementen van rechtspersonen (circa 400 stuks). Het gros van de faillissementen eindigt in een liquidatie van de onderneming, waarna de opbrengsten niet of nauwelijks toereikend blijken te zijn voor de voldoening van de faillissementskosten. Op Curaçao was nog niet eerder een pre-pack toegepast. Elders, waaronder in Nederland wordt dat wel ingezet. Op verzoek van de schuldenaar wordt door het gerecht een beoogd curator en een beoogd rechter-commissaris aangewezen. Dit, om de schuldenaar de kans te geven voorafgaande aan de faillietverklaring in stilte een activatransactie voor te bereiden en deze door de te benoemen curator, op doelmatigheid en rechtmatigheid te laten toetsen.

7.2 Doorlooptijden en werkvoorraden

De doorlooptijd van een zaak is het aantal dagen tussen in- en uitstroom, de tijd die verstreken is vanaf het moment dat de zaak is aangebracht en ingeschreven in het register en de datum waarop een zaak wordt afgedaan, dat er een eindvonnis of eindbeschikking is uitgesproken. Daarnaast kan een zaak worden afgedaan door een intrekking, een doorhaling of royement. De doorlooptijd van een zaakscategorie kan sterk worden beïnvloed als er enkele langdurende zaken tussen zitten, of wanneer er achterstanden zijn ontstaan, bijvoorbeeld doordat een zaak (meerdere malen) is aangehouden.

De doorlooptijden wisselen per vestiging indien 2016 wordt afgezet tegen 2015. Op Aruba neemt vooral de doorlooptijd van de kort gedingen, de LAR zaken (Landsverordening Administratieve Rechtspraak) en de belastingzaken substantieel toe, terwijl de doorlooptijd van civiele zaken afneemt ten opzichte van 2015.

Op Curaçao neemt de doorlooptijd van extra-judiciële zaken (EJ/familiezaken) en LAR zaken substantieel toe terwijl de doorlooptijd van civiele zaken, kort gedingen en belastingzaken afneemt. De stijging van de doorlooptijd in EJ zaken houdt verband met onderbezetting op de formatie van de griffie in 2015 en 2016.

Tabel 22: Doorlooptijden afgedane zaken 2016 vs. 2015

Doorlooptijden van afgedane zaken in 2016 vs 2015								
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Civiele bodemprocedure	253	280	268	282	237	332	363	427
Kort Geding	57	46	35	47	43	59	50	60
Personen & familiezaken	134	132	75	79	141	116	101	109
LAR	238	175	142	174	295	216	147	171
Belastingzaken	383	303	407	368	537	700	425	570

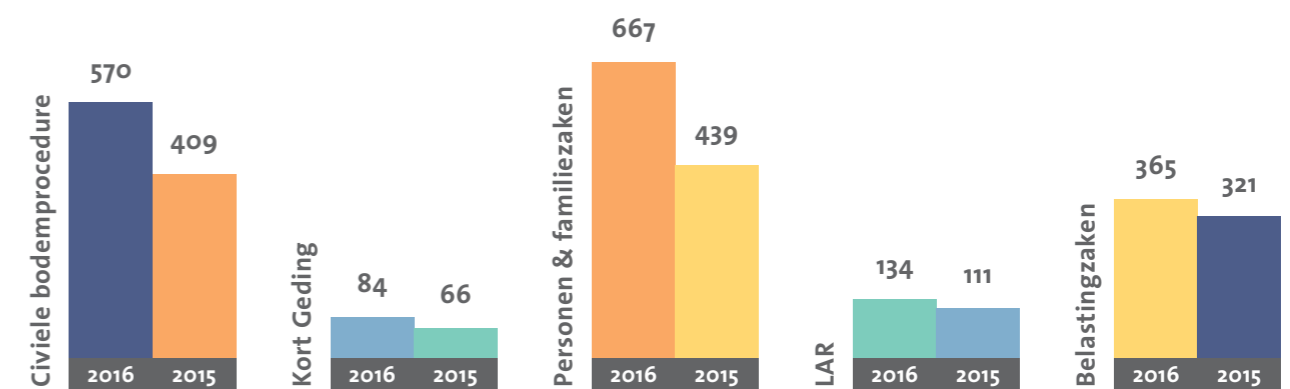
Werkvoorraden

Zoals blijkt uit onderstaande grafiek was er in 2016 voor een aantal rechtsgebieden sprake van meer instroom dan uitstroom. Hierdoor nemen de werkvoorraden toe. Dit is voor de civiele zaken en personen- en familierecht het geval bij alle vestigingen. Bij de kort gedingen neemt de werkvoorraad toe in Aruba en Sint Maarten, terwijl op Curaçao en BES een afname is te zien. De werkvoorraad LAR zaken neemt toe op Aruba en Curaçao. Een verklaring voor de toename van de werkvoorraad civiel is onder meer dat op Curaçao een rechter langdurig arbeidsongeschikt is, waardoor met minder capaciteit zaken moeten worden afgehandeld. Ook is de ervaring dat de zwaarte van de zaken toeneemt. De stijging van de werkvoorraden is een ontwikkeling die het bestuur niet graag ziet. Het bestuur zal nadenken over te nemen maatregelen om dit de goede kant op te buigen.

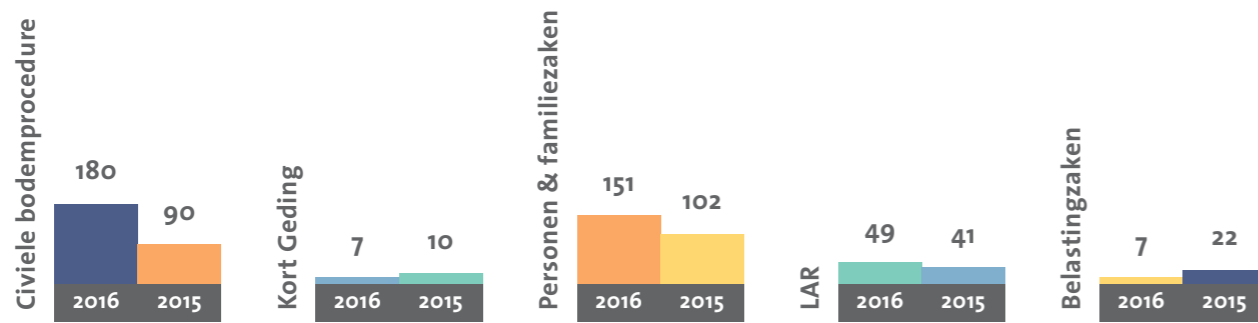
Tabel 23: Werkvoorraden 2016 vs. 2015

Werkvoorraden in 2016 vs 2015								
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Civiele bodemprocedure	570	409	108	90	1137	865	275	270
Kort Geding	84	66	7	10	69	95	41	36
Personen & familiezaken	667	439	151	102	999	580	228	161
LAR	134	111	49	41	181	195	149	154
Belastingzaken	365	321	7	22	1,172	801	144	102

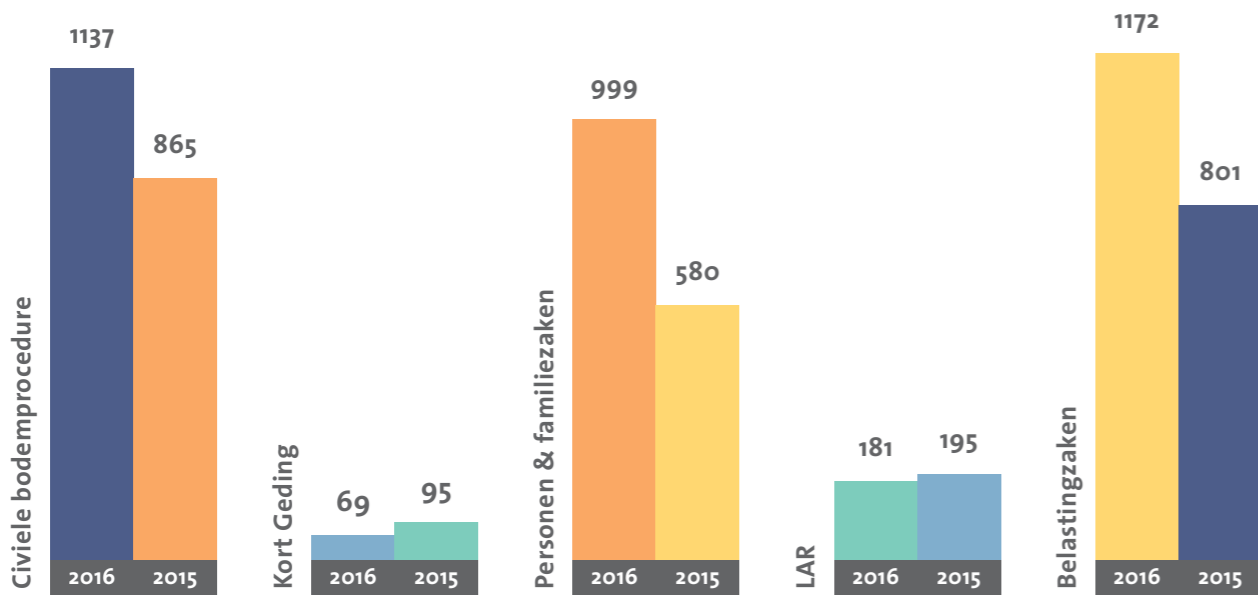
Tabel 24: Werkvoorraden Aruba 2016 vs. 2015

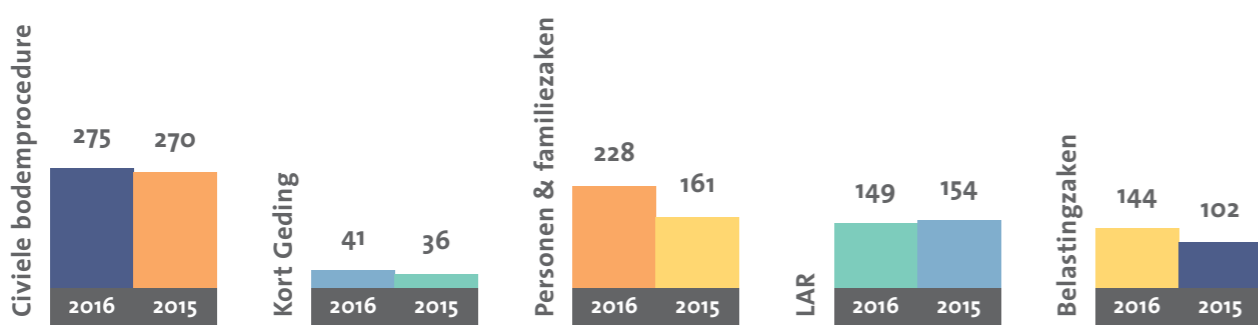
Tabel 25: Werkvoorraden BES 2016 vs. 2015

Tabel 26: Werkvoorraden Curacao 2016 vs. 2015

Tabel 27: Werkvoorraden Sint Maarten 2016 vs. 2015

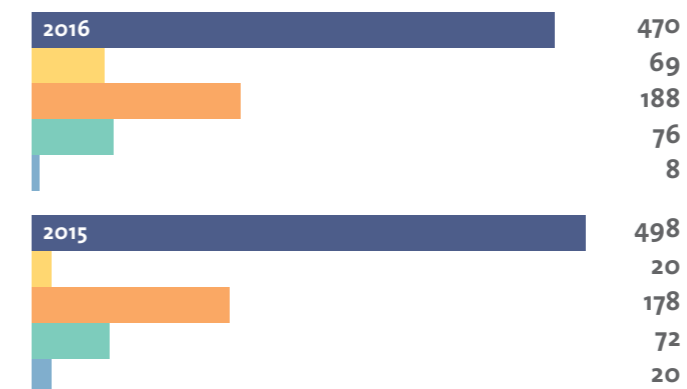
7.3 Rechtspraak in hoger beroep

De registratie van hoger beroep zaken gebeurt centraal op Curaçao. De instroom van hoger beroep zaken neemt op totaalniveau met circa 3% toe. De grootste stijging is zichtbaar in hoger beroep LAR zaken. De instroom van hoger beroep strafzaken en ambtenarenzaken vertonen een lichte stijging. In instroom van de LAR-zaken is een substantiële stijging te zien. De uitstroom van hoger beroepszaken vertoont een lichte daling van -6% voornamelijk bij hoger beroep civiele zaken.

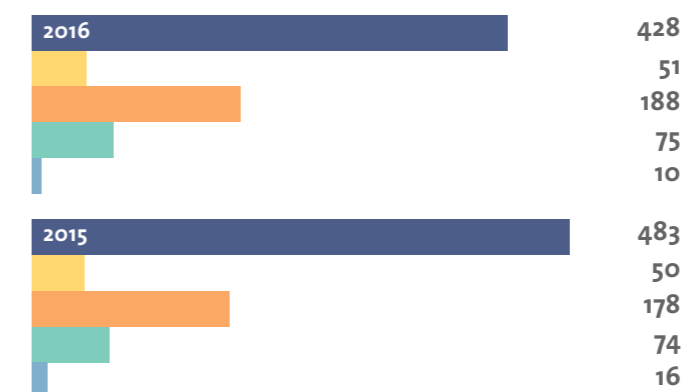
Tabel 28: Instroom vs. Uitstroom hoger beroepszaken 2016 vs. 2015

Zaakscategorieën	Instroom		Uitstroom	
	2016	2015	2016	2015
Civiele procedure	470	498	428	483
LAR-zaken	69	20	51	50
Strafzaken	188	178	188	178
Ambtenarenzaken	76	72	75	74
Raad van Appel	8	20	10	16
Totaal	811	788	752	801

Tabel 29: Instroom hoger beroep 2016 vs. 2015

Tabel 30: Uistroom 2016 vs. 2015

Colofon

April 2017 © Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Coördinatie | Nydia Adam, Caroline Mauricia

Interviews | Nydia Adam

Vormgeving | Creativa Graphic Designs

Print | Tramm Imaging Solutions

Fotografie | Artisticdrive, Artnphotography, CW Photography, Don Marco (Project 3 Gallery)

Adresgegevens vestigingen Gemeenschappelijk Hof van Justitie

ARUBA | J.G. Emanstraat 51 | Oranjestad

BONAIRE | Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje) | Kralendijk

CURAÇAO | Wilhelminaplein 4 | Willemstad

SINT MAARTEN | Frontstreet 58 (The Courthouse) | Philipsburg

www.gemhofvanjustitie.org

